

Patriotul

ORGAN DE LUPĂ PATRIOTICĂ ANTIFASCISTĂ

Redacția și administrația
Arad, Bul. Regina Maria 24
Telefon: Redacția și admin. 16-80.
Tipografia 20-77.

Apare sub conducerea unui comitet

Abonamentul: Lunar L e l 1000+100
Pentru membrii Sindicatelor 900+100
Autorități, Instituții 30.000 Lei pe an



SĂRBĂTORAREA LIBERTĂȚII ȘI INDEPENDENȚEI NATIONALE

psicologie



de: BELLE PETRE

23 August 1944 s'a înfăptuit de
Român un act istoric salva-
re ne-a adus libertatea și inde-
penanțională având posibilita-
activă din acel moment, pe mă-
consolidării democrației reale din
na, de a exercita toate preroga-
mii Stat cu deplină suveran-
țională și prin aceasta s'au res-
prerogativele naturale și na-
necesare oricărei colectivități.
Ziua de 23 August, Poporul Ro-
le pădat jugul imperialismului
Această zi, prin importanța sa
pentru dezvoltarea Statului
român, trebuie sărbătorită
um se cuvine, de toate forțele
tice și consecvent democratice
poporului Român.

tablou sinistru

notarea abuzivă și nomiloasă a
ului, timp de mai mulți ani, a
ciat și desconsiderat toate inte-
vitale ale poporului român. Fa-
omântei, în cursul istoriei a pre-
rei fasciste, reprezintă cele
eroroase imagini din istoria, de-
destul de sbuciumată a acestui
Nazismul a ultragiat și nimicit
elementare noțiuni de liber-
suveranitate a unui popor, fără
înșăși ființa lui este pericli-

atea geografică, politică, econo-
și națională a Ardealului a fost
șă în două prin vinderea Ar-
de Nord, fascismului latifun-
maghiar, ratificată și confirmată
ctatul Călaș, Viena, aducându-ne
naționale, desfigurări morale,
și torturi împotriva cetățenilor
luptat pentru cauza poporului,
consecințe dezastruoase.
de economice, industriale și a-

gricole, bunurile subsolului românesc
au fost puse la dispoziția imperialis-
mului nazist. A urmat secătuita e-
conomiei naționale în mod metodic, per-
severent și organizat de armatele na-
ziste, secundate de slujile hitlerismu-
lui din România, elica trădătoare a
fascismului și legionarismului român.

Muncitorii, țărani și intelectuali au
servit carne de tun pentru cauza na-
zismului german și a fascismului ro-
mân, care credeau că prin acest răz-
boiu își vor noui teritorii de exploatat
și populații în cuprinsul Ucrainei și
a Crimeei. Sute de mii de morți a co-
stat poporul român războiul criminal
purtat împreună cu nazismul german
contra puterilor vecin dela Răsă-
rit și Națiunilor Unite. Zeci de mii
de schilosi au răspândit în cuprinsul
țării noastre, care îi va blestema ton-
tă viața lor pentru modul prin care
le-au fost sacrificate sănătatea și viața.

Victoria democrației

Ziua de 23 August reprezintă pen-
tru poporul român victoria democra-
ției împotriva hitlerismului cotropitor.
Desigur, că în tot timpul războiului
hitlerist, forțele sincere democratice din
România în frunte cu Frontul Unic
Muncitoresc, au dus lupta fără șovă-
lă contra armatei cotropitoare naziste,
prin sabotarea mașinii de războiu ger-
mane, prin mobilizarea cetățenilor pa-
trioți și democrați contribuind în mo-
dul acesta la menținerea și întărirea
unei conștiințe naționale antihitleriste

Loviturile puternice și zdrobitoare,
date de eroica Armată Roșie mașinii
de războiu germane, la Iași și Chiș-
inău, a răsturnat toate calculele mâr-
șave a comandamentului nazist, creind
prin aceasta posibilitatea reală ca și

Văduve și orfani, îndurerăți după cei
care le-au fost dragi și cari nu s'au
mai întors niciodată la căminele lor.
Fabrici și uzine, sate și orașe distruse
în urma acestui războiu. Luptători
sinceri și hotărâți pentru libertatea și
drepturile poporului român, care în tot
timpul dictaturii teroriste naziste
germano-române, a ținut aprinsă fă-
cilia libertății, mobilizând toate elemen-
tele consecvent patriotice și democra-
te împotriva cotropitorilor, au fost
încarcerate și foarte mulți au murit.

Iată tabloul hidos al cărdășiei fas-
cismului român cu fascismul german.
Nu se putea ca această cărdășie să
nu se termine. Partea cea mai mare
a poporului român a fost înșelată și
exploatăată nemilos în acest timp, fiind
târât contra voinței sale în războiul
de cotropire contra popoarelor libere
din U. R. S. S.

poporul român, prin concursul său
propriu să scuture jugul nazist.

La 23 August prin victoriile Arma-
tei Roșii — condusă în mod genial de
generalul Stalin — având con-
cursul neprecupețit a forțelor patrio-
tice și democratice din România, am
putut să ne desocotim, desrobind
teritoriul țării de ocupația armatei na-
ziste și alăturându-ne marilor aliați.
Toți factorii cu răspundere din Ro-
mânia, care lubeau și doreau obține-
rea libertății naționale, și-au dat con-
cursul lor total pentru realizarea ista-
ricului act de eliberare națională dela
23 August. Forțele politice organizate
prin munca și lupta lor covârșitoare,
au creat condițiile psihologice și mo-

rale absolut necesare pentru buna reu-
șită a acestui act.

Aceste forțe democratice au găsit
sprijinul necesar și concursul loial a
factorului constituțional de răspunde-
re, a M. S. Regelui Mihai I., care cu
drept cuvânt se poate numi un Rege
democrat, ascultând voința poporului,
cunoscând durerile nemiapomenite a
maselor populare și dorind poporului
român un viitor sigur și strălucit. Ro-
lui covârșitor pe care M. S. Regele
Mihai I l-a avut în desăvârșirea ace-
stui act, a fost just apreciat din par-
tea U. R. S. S. ului prin acordarea
celor mai mari decorații a acestui
Stat, cu ordinul „Victoria“, atribuit
numai acelor persoane care au con-
tribuit în mod hotărâtor în lupta con-
tra hitlerismului.

Armata alături de popor

Armata Română și-a dat seama că
alianța noastră cu Germania nazistă
este contra intereselor noastre ca na-
țiune și Stat independent, și că lupta
noastră alături de nemici nu are nicio
rațiune sănătoasă și că tot ce s'a fa-
cut până atunci, a fost numai în inte-
resul imperialismului german și ale
unor infime clici fasciste din Româ-
nia.

Un exemplu edificator în istoria
războaielor l-a dat Armata Română.
Solidaritatea și hotărârea colectivă a
Armatei Române de a lupta contra
hitlerismului, a contribuit la săvârși-
rea actului dela 23 August. Ofițeri,
subofițeri și ostașii conștiinți de va-
loarea lor militară, au adus prinosul
lor de contribuție în lupta contra hit-
lerismului din primele momente ale
zilei de 23 August și până la ultima
lovitură dată armatei naziste.

„...ască făuritorii actului dela „23 August“: Eroica Armată Roșie Eliberatoare, Regele și
Armata democrată Română, forțele patriotice, în frunte cu Frontul Unic Muncitoresc!

32.2.1945

Unitatea tuturor forțelor democratice

Armata Română alături de Armata Roșie a curățit și eliberat teritoriul românesc de forțele germane, eliberând Ardealul de Nord și continuând lupta pe câmpiile Ungariei la Debrecin, Budapesta și Munții Cehoslovaciei.

Poporul român, muncitorii, țărani și intelectuali au depus efortul suprem pentru buna reușită a actului dela 23 August. Unitatea indestructibilă între Rege, forțele democratice, armată și popor au asigurat depășirea reușită a realizării acestui act de eliberare națională.

Realizarea acestui act ar fi fost posibilă și utilă pentru poporul român cu mult mai înainte de această dată, dar căca fascistă și reacționară unită în jurul partidelor istorice a împiedecat realizarea unității tuturor forțelor democratice, absolut necesară pentru a lupta eficace împotriva predominării germane. Istoria va înregistra obiectiv contribuția depusă de fiecare, precum și greutățile puse de reacțiune și va condamna sau va aprea cum se cuvine meritul unora sau vina altora.

Contribuția la scutirea războiului

Prin actul dela 23 August poporul român n'a schimbat soarta războiului, aceasta să se știe de toți românii obiectivi, să ia seama de acest adevăr istoric față de reacționarii, cu noi sau fără noi, rezultatul războiului era acelaș, adică zdrobirea completă și definitivă a armatelor naziste. Dar poporul român prin acest act a contribuit la terminarea mai repede a acestui monstruos război. Poporul român, prin capacitatea sa economică, de care dispunea, datorită bogăției naturale a solului și subsolului său, prin poziția cheie pe care o deținea la granițele Dunării și la poalele Carpaților, prin alăturarea sa la Armata Roșie și marii aliați a defecat toate planurile comandamentului german de a forma un front organizat și de lungă durată pe linia Carpaților. Prin aceasta noi am deschis calea victorioasei Armate Roșii spre Belgrad, am creat posibilitățile ca această armată să la contact cu armata victorioasă iugoslavă a mareșalului Tito și am deschis drumul spre câmpia Ungariei ultima etapă a Germaniei naziste.

Din învinsi — învingători

Această contribuție a fost recunoscută și apreciată de marii aliați și în special de U. R. S. S. prin decorarea M. S. Regelui. Ni s'a dat posibilitatea ca să devenim o țară și un popor învingător, alături de națiunile iubitoare de pace și libertate.

După actul dela 23 August Armata Română și-a făcut datoria, luptând vitejește pe câmpul de luptă. Muncitorii, țărani și intelectuali democrați și-au făcut datoria, muncind în uzine, ateliere, birouri și ogoare pentru a susține frontul antihitlerist. În timp ce armata lupta și poporul depunea eforturi pentru întărirea producției, reacțiunea din România grupată în jurul partidelor istorice prin diversiuni și fapte provocatoare, împiedeca fie în guvern, fie în viața economică, prin speculă și sabotaj îndeplinirea condițiilor de armistițiu, condiția primordială a reabilitării noastre în fața aliaților. Dela 23 August și până la

6 Martie forțele cu adevărat democratice și progresiste ale poporului român, grupate în Frontul Național Democratice, au dus lupta împreună cu toate forțele creatoare ale poporului contra elementelor reacționare din guvernul Sănătescu și Rădescu care împiedecau îndeplinirea condițiilor de armistițiu, înlăturarea Reformei Agrare și care căutau ca în Ardealul de Nord

6 Martie — desăvârșirea actului dela 23 August

Forțele democratice, în frunte cu partidele muncitorești, luptând împreună cu poporul și în fruntea poporului, la 6 Martie au instaurat guvernul de largă concentrare democratică, consolidând democrația înlăturată la 23 August. Dela 6 Martie acest guvern de largă concentrare democratică, care reprezintă interesele vitale ale po-



porului și cheia de desăvârșire a vieții democratice în România, a înlăturat acte și fapte politice care reprezentă piliorii gigantici și siguri ai României libere și independente. Numai după câteva zile după 6 Martie, Ardealul de Nord a fost reallipit României, anulându-se în fapt dictatul dela Viena, extinzându-se suveranitatea națională românească asupra întregului Ardeal. Guvernul Petre Groza a legalizat

La luptă contra reacțiunii, sabotajului și a speculei

Efortul colectiv depus contra hitlerismului, aplicarea condițiilor de armistițiu a adus la actul diplomatic de reluare și reglementare a relațiilor diplomatice cu U. R. S. S., act care reprezintă sinteza recunoștinței efortului și loialității noastre.

23 August 1944 a deschis calea libertății și a democrației în țara românească. Luptele poporului și a guvernului au fost grele și permanente. Obligația morală și cetățenească a fiecărui democrat este vigilența, ca această libertate și democrație să fie întărite și apărate contra dușmanilor lor, fasciști și reacționari.

Redutele reacțiunii trebuie înlăturate din viața democrației românești. Reacțiunea lucrează prin minciuna și diversiuni și în sectorul economic prin speculă și sabotaj. Trebuie pornită lupta contra redutelor reacționare speculante și saboteuse.

Ziua de 23 August 1945 să înceapă sub semnul consolidării democrației și refacerii economice. Întreg poporul să

desrobă să prelungească vechile metode fasciste de asuprire și teroare contra populației conlocuitoare și prin aceasta împiedecau realipirea Ardealului de Nord.

Reacțiunea, consecventă în apucăturile și metodele ei antipopulare și antidemocratice, se împotriva defascizării, căutând să permanentizeze haosul moral și politic în viața publică.

Reforma Agrară, un act istoric de dreptate socială, pentru care decenii de război au luptat, dar fără rezultate concrete. Prin legile economice, prin înființarea cooperativelor și a economatelor se va asigura aprovizionarea cu materii de strictă necesitate a păturilor largi consumatoare. Guvernul de largă concentrare democratică, s'a străduit să îndeplinească total condițiile de armistițiu, deoarece de aceasta depindea libertatea și independența și reabilitarea noastră față de aliați. Efortul guvernului și a poporului a fost încununat de succes prin reluarea legăturilor diplomatice cu U. R. S. S.-ul, aceasta ca o consecință a respectării cuvântului dat, principiul cu valabilitate eternă, fără respectul căreia nu există siguranță socială și internațională.

Guvernul a încheiat acorduri economice și comerciale cu puternica forță economică a U. R. S. S.-ului prin care se asigură aprovizionarea noastră cu materii prime, de care avem absolută nevoie pentru a face posibilă trecerea economiei noastre de război la economia de pace, fără crize economice și fără a provoca șomaj. Bunăbucul sovietic se prelucra deja în fabrici de textile, asigurând muncă normală în aceste fabrici și contribuind la aprovizionarea cu îmbrăcăminte a populației muncitoare.

se considere mobilizat în spiritul creator al construcției economice și politice. Toată țara trebuie să fie transformată într'un vast șantier de muncă constructivă pentru ridicarea producției, repararea distrugerilor de război și a căilor de comunicație.

Să transformăm țara într'un vast șantier de muncă politică pentru desăvârșirea democrației prin deparazitarea aparatului de Stat de toate elementele reacționare și fasciste. Să facem un bilanț al realizărilor, nu pentru a ne odihni, ci pentru a porni la muncă cu planuri de viitor.

Fiecare la locul lui, într'o disciplină conștientă, să susținem guvernul de largă concentrare democratică. Citadela democrației trebuie întărită și apărată. Pilonii acestei citadele sunt Frontul Unic Muncitoresc și Frontul Național Democrat și colaborarea cu toate organizațiile democratice. Acești piloni vor asigura viitorul strălucit și fericit al României libere și independente.

Schimbarea la față a Aradului de St. I. SIM

23 August 1944. Piatră de hotar politică noastră internă și externă ecscritură în istoria poporului român. Lăcrurile asupririlor fasciste zdrobite și libertatea întronată. Această cotitură îndelungă și s'a resimțit chiar de a doua zi în treaga noastră țară, în județul și în orașul nostru.

Într'un interval de timp scurt, aspectele vieții noastre s'au schimbat.

Hoinărind alene pe străzile șului nostru, privirile întâlnesc medenii de firme, cari până la 23 August 1944, în timpul dictaturii tonesciene nu s'au putut vedea. De exemplu: Apărarea Patriotică, Uniunea Patrioților, Comisia Locală Sindicaterelor Unite, Partidul Comunist din România, Organizația județului Arad, Partidul Social Democrat, Clubul Plugarilor, iar pe frontul clădirii teatrului comunal puternic dea Partidul Național Liberal, departe, Uniunea Femeilor Artiste din România, Sindicatul Funcționarilor și Angajaților Particulari, multe alte asemenea firme cari frăsăi prezența lor exprimă libertatea de care se bucură astăzi cetățenii.

În lungul marilor bulevarde rîle se opresc asupra altor firme lădaritate, cari deasemeni nu înaintea de 23 August 1944 și în cărora există o cooperativă pentru ramificația în mai multe secții servesc interesele și nevoile a 10 mii de muncitori și intelectuali din orașul nostru, cari s'au consolidat în cooperativă și a învinge mai usor greutățile și junsurile vremurilor.

Celor setosi și dornici de lectură secția librărie a cooperativei Școlii ritate le pune la dispoziție cărți noi și mai importante realizate de domeniul cultural, cât și cărți de literatură, cât și din al celorlalte țări deosebi din Uniunea Sovietică, reii opere literare și științifice pentru a înfrunza până la noi la d. 23 August 1944.

Opinia publică din orașul nostru în loc de a fi otrăvită cu frazele cincoase ale fostelor ziare fasciste se în serviciul propagandei antihitleriste, are astăzi ziarul "trioful" care caută în'oldeana oglinda fidelă a evenimentelor țării și străindute căutând să mezecă coliturii pe drumul sincerității și al adevărului și democrației. Deasemeni și ziarul "Libera Poporului" se asociază acestei dorinți de democratizare.

Existența celor două ziare resti în orașul nostru dovedește prisosința că în locul urei de învrăbiri între popoare, dintr'o doctrina fascistă, regimul democratic asigură libertatea scrisului și rii și națiunilor conlocuitoare.

Mișcarea teatrală a luat de nea un avânt lăudabil în orașul nostru și ceace regimurile de până la 23 August 1944, falșii naționaliști au realizat, actualul regim democratic a înjghebat în mai puțin de un teatru românesc permanent în orașul nostru.

Linia activității culturale este sată. Baze solide de nesdrucată fost puse și cultura a început să înfrundă în fabrici și uzine, prin rii în satele și cătunele din cuprinsul țării.

În general în loc de izolarea populației și o conducere dălată viața noastră de astăzi se vede că se vede dimpotrivă prin eforturi tinue ale întregii populații, în tă în diferite organizații democratice și chiar a celei netnecadrate, în înfrângerea greutăților unei niri apăsătoare și pentru progresele opera de refacere și progresul orașul nostru, în țara noastră.

ARMATA ROȘIE

ne-a eliberat țara de cotoritorii nemți.

Trăiască Armata Roșie eliberatoare, făuritoarea victoriei asupra imperialismului fascist german și salvatoarea civilizației europene! Trăiască 23 August care a adus România alături de Națiunile Unite, Uniunea Sovietică, America și Anglia!

Trăiască prietenul și salvatorul poporului Român, Generalissimul Stalin!

ARADUL IN RECONSTRUCȚIE

de: IQN PĂLINCĂȘ primarul Municipiului Arad

Pe data de 23 August, zi de covârșitoasă importanță pentru existența însăși Statului independent Român, rezistență și pentru orașul Arad un act de plecare pentru refacerea și dezvoltarea sa. Orașul Arad a avut de suferit din cauza asperității războiului prin care a trecut. A suferit mai multe bombardamente, fiindu-i se cartiere întregi și fabrici distrugându-i-se instalațiunile și instalațiuni de toate felurile, ajungându-se prin aceasta în mare măsură la dezorganizarea vieții sale.

A suferit atacuri și ocupația trupelor fasciste germano-maghiare cari timpului scurtel, dar brutalei ocupații au devastat magazii, depozite, fabrici, clădiri publice și particulare, distrus poduri, cauzând prin asta pagube enorme. Aradul a fost asemenea teatru de războiu. Glozetele trupe sovietice și bravele trupe române au alungat printr'un imbold și de neoprit iureș dușmanul din Arad, redându-i libertatea.

Întrindu-se de refacerea Aradului, trebuie să avem în vedere cele de mai sus fiindcă problemele refacerii sunt de mare firească a situației arătate. Populația din cartiere a început să refacă căminele, primind din partea Primăriei concursul posibil. Fabricile bombardate și deteriorate încep să renască, să fie puse în funcțiune prin eforturile neprecuțate ale muncitorilor. Așa sunt atele CFR. Arad, care au fost refăcute în timp record de către muncitorii ceferiști. Deasemenea fabrica Astra, care a suferit cel mai greu bombardament și cele mai grele pierderi prin avarierea și distrugerea instalațiilor, este în curs de reparare și refacere, mulțumită intervenției și muncii depuse de muncitori. Astfel fabrica Astra va deveni curând din nou una din mândriile orașului.

Deasemenea s'au refăcut și se reînstaționează, ateliere, etc. ajutându-se prin aceasta tot mai mult la normalizarea vieții economice și industriale a orașului Arad.

Primăria a trebuit să înceapă repararea tuturor drumurilor din oraș, în urma evenimentelor au devenit impracticabile. S'a început repararea școlilor din cartiere și a grădinițelor de copii distruse de războiu și bombardament. (Școala primară „Gai” a fost devastată și incendiată de trupele fasciste maghiare). Se face toate eforturile ca școlile să poată fi puse în funcțiune începând anul școlar.

Pe mare greutate Primăria a putut pune în funcțiune strandul, ale cărui instalațiuni au fost în cea mai mare parte în stare rea sau complect distruse.

Pe celălalt capăt privește podul principal din Aradul Nou. Primăria Municipiului a luat măsuri pentru refacerea podului. Ministerul Comunicațiilor a aprobat suma de 52 de milioane lei pentru construirea unui pod de lemn. Lucrările începu imediat după ce materia necesară va sosi la Arad.

Pe data în Municipiul Arad merge spre normalizare. Aceasta este consecința a terminării războiului prin aceasta se dă posibilitatea de a începe să se refacă gospodăria,

fabricile, întreprinderile, etc.

În prezent o problemă foarte importantă este aprovizionarea și în legătură cu ea aceea a transporturilor. Și aceasta poartă urmările situației de războiu prin care am trecut și — evident — sunt în strânsă conexitate cu situația generală economică a țării noastre. Problema aprovizionării Municipiului cu articole alimentare și lemne este aceea care interesează în primul rând întreaga populație a Municipiului.

Primăria Municipiului Arad, având concursul celorlalte autorități, a căutat să reglementeze prețurile în mod echitabil, căutând a se pune ospăt speculei pe care o practică aceia cari fără scrupule acaparează produsele

producătorului și le speculează în modul cel mai mișeleș.

În urma măsurilor cari au fost luate și sunt în curs, credem că chestiunea pieții și a prețurilor va putea fi bine soluționată.

În ceea ce privește aprovizionarea cu lemne, cu toate greutatele, se face în condițiuni mai bune decât anul trecut. Primăria a făcut intervențiile necesare pentru a se ameliora această aprovizionare.

Pentru transportul persoanelor, Primăria Municipiului Arad a putut pune în circulație două autobuse, lucrate din resturi și material vechi de către harnicii muncitori și ingineri ai întreprinderilor Comunale Arad. În curând vor fi construite și al-

te mașini, astfel se va ajunge ca Primăria să satisfacă transportul comun pe întreg teritoriul Municipiului Arad prin mijloacele sale proprii.

Față de eforturile generale, pe care le depune întreg poporul pentru a-și reface Țara, Municipiul Arad își va face și el datoria pentru ridicarea orașului nostru.

Pentru a aduce la îndeplinire opera aceasta, — așa cum Țara cheamă cetățenii să-și dea maximum de contribuție, — chemăm și noi, cei cari purtăm răspunderea pentru conducerea treburilor orașului, toată populația indiferent de naționalitate și categorie socială, să nu precupețim nici un efort și nici un sacrificiu pentru a reclădi ceea ce războiul hitlerist a distrus și secătuit. Facem aceasta pentru binele nostru, al tuturor și pentru propășirea acestui Municipiului.

Fiecare să ne facem datoria la locul nostru!

Din domeniul refacerii

Colaborarea muncitorilor și inginerilor a dat naștere unei importante invenții la Atelierele C. F. R. Arad

— Un mic aparat care asigură buna funcțiune a marelui rețele telefonice și telegrafice —

Reportaj de GHEORGHE I. NEAMȚU

Suntem încă sub impresia conferinței de la Timișoara unde muncitorii arădani, prin delegații lor și-au spus răspicat cuvântul, luând angajamente solemne pentru mărirea producției și refacerea țării. Străduințele muncitorilor Ceferiști, de a traduce în fapt aceste angajamente, sunt încununale de succes. Ei participă astfel la lupta de întrecere patriotică,

Munca este o chestiune de onoare

Muncitorul de azi știe să-și respecte cuvântul dat și este convins că munca lui este o chestiune de onoare, de aceea în câmpul muncii sale nu există pildă care să nu poată fi învinsă atunci când este vorba de îndeplinirea datoriei.

În vastul domeniu al muncii progresul se evidențiază zi de zi și străduințele pentru căutarea mijloacelor mai

O importantă invențiune

Zilele trecute am înregistrat cu o deosebită plăcere și totodată și plin de mândrie faptul că la Intreprinderile C. F. R. Arad râvna în munca de reconstrucție, atunci când mijloacele de înțelegere nu există sau la noi nu se cunosc

a mers până la inventarea unui aparat de sudat electric a firelor telefonice și telegrafice.

Împrejurările în care a luat ființă acest aparat, sunt ușor de explicat, deoarece țara în urma războiului a avut mult de suferit, ducând lipsă în special de mijloacele de comunicație, fie telefonice, fie mecanice.

Materialul era inexistent. Atunci a trebuit să se găsească o modalitate de reparație și menținere în funcțiune a rețelei de telefon-telegraf, care formează mijlocul cel mai prețios de comunicație al unui Stat modern.

Această inovație a pornit din ideea lui inginer Rogojanu Alexandru,

ajuturi de ingineri și funcționari.

Glasul de renovare a Patriei a pătruns adânc în sufletele călitate de muncă ale muncitorilor ceferiști. Muncitorii îi vezi pretutindeni: la ateliere, la Căminul de ucenici, cazarma Regimentului 1 Roșiori, contribuind cu munca brațelor lor la vindecarea rănilor pricinuite de războiu.

practice și dorința de a realiza preceptul: „Cu minimum de energie, maximum de randament” au dat ocazie la numeroase invenții.

Nimic mai sublim, mai înălțător și mai demn în această operă, decât ca un muncitor să participe în mod efectiv la aplicarea practică a unei invențiuni.

proiectul fiind întocmit de către dl. inginer Mureșanu Octavian, iar realizarea practică s'a făcut de atelierele de centralizare cu concursul neprecupețit al muncitorilor. Aici s'a evidențiat în mod special dl. Stefanovici Adrian, care a adus la perfecțiune a dispozitivului de prinderea sârmei cu electrele de sudat.

Necesitatea, care a dus la un asemenea procedeu a fost că numeroase noduri la firele telefonice și telegrafice se făcuse simplu cu mâna, oxidându-se, au introdus în circuit o rezistență în plus, care dela un anumit timp a făcut imposibilă o convorbire telefonică normală. Pentru remedierea acestui neajuns s'a propus în cadrul secției a doua C. F. R. tele-comunicații Arad,

aplicarea procedurii de sudură electrică cap la cap a firelor rupte. Aparatul de sudură electrică a firelor

a fost proiectat și realizat în întregime în cadrul secției. Încercările făcute pentru a scoate în evidență proprietățile mecanice și electrice ale acestor suguri, s'au dovedit a fi foarte bune. Rezultatele obținute permit înțelegerea în cel mai scurt timp a tuturor neajunsurilor semnalate la firele telegrafice și circuitele telefonice prin prezența nodurilor.

Aplicarea acestui procedeu înseamnă o economie de timp și de material. Economia de material, prin faptul că se imobilează un material degradat din punct de vedere electric, iar economia de timp este indiscutabilă dacă ne gândim la faptul că același rezultat l-am obține prin înlocuirea trașeele vechi cu altele noi,

operațiune care care un timp înzecește față de operațiunea sudurii electrice.

Acest minunat procedeu se întrebuițează în U. R. S. S. încă din anul 1934 și a fost aplicat pentru prima dată și la noi în țară datorită spiritului de invențiune și perseverență în muncă, a muncitorilor uniți cu inginerilor în cadrul secției C. F. R. Arad.

Această invențiune este produsul armonizării muncii manuale cu aceea a muncii intelectuale la C. F. R. Sistemul acesta de lucru și-a arătat pe deplin roadele, formând un punct de onoare în dezvoltarea electromecanicii românești.

Muncitorii au dovedit încă odată că țara poate fi mândră de ei, sprindându-i cu toată încrederea pe așezii fruntași ai muncii.

Cinste și admirație conducătorilor muncitorilor C. F. R.-iști din Arad care formează unul dintre cele mai frumoase exemple de mândrie națională.

Uniți în cuget și faptă, muncitorii C. F. R.-iști pășesc încrezători spre realizarea lozincii:

„La luptă și la muncă pentru refacerea țării de care ne va bucura întregul popor român”.

Tineret din România, încadrează-te în patriotica operă de refacere a țării! Trăiască Tineretul Progresist din România!

La aniversare — despre tineret

de: prof. ILIE ARDELEANU

președintele Tineretului Progresist Arad

Într'un stat cu componentă națională, cum este România, se impune ca o condiție inexorabilă pentru asigurarea unui trai în comun suportabil pentru toți, o omogenitate în vederi, în aspirații, în acțiuni.

„Minoritățile” noastre din trecut nu găseau posibilități de încadrare în viața statului român, deoarece erau privite și tratate ca atare. De aceea existența lor se ducea pe două planuri. Pe deoparte ele se socoteau

vitregite de Stat, iar pe de altă parte nădejile lor de mai bine nu erau înfipte în solul Patriei, ci se îndreptau mereu dincolo de fruntării. Prin însuși felul de a fi fost tratate, minoritățile noastre nu puteau deveni loiale, nu se puteau suda cu majoritatea; irendentismul era pe lângă efectul propagandei statelor vecine interesate să-l susțină, o consecință a tratamentului la care erau supuse aceste minorități.

Păcatele trecutului

Naționalismul „intransigent”, de factură fascistă, care prin aceea că-l așeza pe protagonist în avutul agonisit de altul, nu era nici pe departe constructiv, iar idealismul, care, aparent, îl alimenta, nu era decât egoismul feroce al aceluia ce dorea să parvină prin orice mijloace. Nu e de mirare, deci, că în rândurile neamurilor conlocuitoare mai sunt irendentiști, lipsiți de sincera dorință de a se integra în noile curente democratice. Și nu trebuie să surprindă pe nimeni faptul că n masa românească mișună mercenarii „nazismului” cari nu pot uita „epoca de aur” a dictaturilor de dreapta, când dâșul par-

veneau fără osteneală și fără alt drept, decât acela de a fi fost oamnei regimului. Lumea ar fi nedreaptă și ea, dacă nu și-ar aduce aminte de acela, cari, pe teren economic, făceau ce voiau, fără ca legile să li se poată aplica.

Erau doar agreeții regimurilor și angrenați în cele mai venale afaceri alături de potentai.

Dar lumea nu se poate opri în loc să contemple aceste specimene de creațiuni: irendentiști, nazisti, și afaceriști. Iși urmează cursul înainte, se priminește; o nouă viață ni se înfațșează.

Viitorul e al acelor cari privesc înainte

Aceia ce ieri țineau poporul sub teroarea lor, azi insinuază: „dictatura proletariatului”. Iar cei ce erau în serviciul irendentismului răscolitor de patrii, se îndeletnicesc astăzi cu răspândirea de svonuri alarmiste. Ei știu cum s'a împărțit Europa la Potsdam, cunosc cele mai intime conversații dintre conducătorii statelor aliate și știu precis că între poporul român și maghiar nu va putea exista niciodată o sinceră prietenie.

Pe o astfel de lume nu se va putea clădi niciodată un viitor mai bun. Dealtfel această lume este a trecutului.

Viitorul este al acelor ce răsar acum, al acelor cari privesc înainte — al tineretului. Tineretul de astăzi pare să fie mai înțelept decât o parte dintre bătrânii noștri. El este mai elastic și pare să privească cu mai mult obiectivism și realism în compexul vieții omenești. Este și natural să fie așa.

Bătrânii sunt tradiționaliști. Tineretul este reformist, pătruns de idealuri noi, este altruist și dornic de a adăuga ceva nou la ceea ce este moștenirea.

Tineretul de azi este conștios de greșelile săvârșite de antecesori în trecut, știe că s'au făcut multe, prea multe nedreptăți. El știe că nazismul intolerant, afacerismul venal și dorința de a parveni, de a stăpâni și de a exploata, au dus la conflagrația mondială în 1939 ca în 1914. De aceea tineretul de azi, dela noi și de pretutindeni, este decis să-și eroiască un viitor sigur și să se așeze la adăpost față de orice tentații ca acele care au tulburat pașnica existență a tuturor popoarelor din lume. El dorește mai multă dreptate, căci dreptatea este productivă; el vrea să slujească adevărul, căci fiecare adevăr naște noul gânduri, noul idealuri. Tineretul

Tineretul se alătură operei de refacere a țării

Acest punct de program laburist n'a fost băgat în seamă de nici unul dintre partidele române ce s'au perindat la cârma țării în cei din urmă 27 de ani. Dar tineretul își dă seama de aceste scăpări vinovate, neglijându-se educația lui și interesele edu-

de astăzi este convins că dreptatea și iubirea de aproapei (care nu trebuie să fie numai o axiomă creștinească, ci un adevăr practicat cu sfințenie) sunt baze solide pe care se poate clădi o viață. Ele alcătuiesc formidabila forță creatoare a divinității. Alături de ele, cultivarea frumosului și a bunăvoinței, apoi eternul elan tineresc și fortificarea capacității de cunoaștere, sunt condițiile progresului în viața socială și spirituală.

Tineretul nostru este progresist. Aceasta înseamnă că el vrea să păstreze din cele tradiționale numai ceea ce este bun, lăsându-se păgubaș de ceea ce a putut fi în trecut motiv de vrajă. El este adeptul unui naționalism creator, sobru și demn, fără a recunoaște valoarea naționalismu-

Tineretul în serviciul poporului

Intențiunile sunt oneste, străduințele pentru atingerea acestui țel sunt mari, iar nădejile sunt nemărginite. Tineretul nostru este în neconținută fierbere. În această vară partea conștientă a tineretului n'a cunoscut vacanță, a fost într'o neîntreruptă activitate. El știe, cu istoricul englez Buckle, că dacă atitudinea acele țări erau mai bogate în care natura era mai darnică, acum și în viitor acele țări vor fi mai bogate în care omul este și va fi mai activ în serviciul poporului. În rândurile tineretului de astăzi se află marii bărbați de stat de mâine. În băncile școalelor ascultă atenți explicațiile învățătorilor și a profesorilor savanții de mâine, marii economiști, eminentii profesori ai viitorului, ingineri și medici din a doua jumătate a secolului nostru. În rândurile tineretului nostru de acum, țărani, muncitori și studii sunt organizatorii și reformatorii viitorului apropiat pe care li vor cunoaște și unii bătrâni de azi. Acești tineri trebuie dirijați pe căile drepte ale libertății și democrației pentru ca geniile lor să servească neamului din

lui mereu afișat, fără oboseală, înținat și neîntrerupt exploatat, atât în detrimentul celor de alt neam, cât și în detrimentul conaționaliilor.

Tineretul susține o luptă dăruită pentru dărâmarea citadelilor exploatare a păturilor sociale ce muncesc și produc. De aceea Tineretul Progresist se unește, adunând sub drapelul său pe tânărul țaran, muncitor și intelectual. Cu forțe unite, ei muncesc cu adevărat, vor produce mai mult și vor respinge tentativele de subjugare și exploatare a acționarilor. În trecut cei de alt neam erau științi la distanță. În viitor, eforturile pentru mai bine vor reuni toate energiile capabile să producă deoarece tineretul progresist de a cultivator al naționalismului creator nu disprețuiește pe cei de altă naționalitate așezat de capriciile dictaturii în mijlocul poporului român.

Mai mult! Unul din obiectivele noastre progresiste este acela de a crea propria, a împrețeni și a înfrății tineretului de pretutindeni de pe glob.

care provin și întreaga omenire nicidecum să fie spre pierzarea ei.

Cicero ne spune: „Darul cel mai mare și cel mai bun ce se poate face Statului este să învățăm și să educăm tineretul”. Dându-se tineretului educație în spirit democratic, așa cum și-a propus însuși Tineretul Progresist s'o primească, se servește Patriei și se face Statului „darul cel mai mare și cel mai bun”.

Dar nici Statul nu trebuie să privească impasibil problema tineretului. Iată ce spune partidul laburist englez în primul său manifest, imediat după formarea sa:

„Prima îndatorire a Statului este să dea noii generații cea mai bună educație prin dezvoltarea și îndeplinirea dorinței de dreptate, curaj, blândă, ordine, frumos, perfecțiune și știință. Trebuie ca apanatul didactic să fie cel mai bine plătit și cel mai mult apreciat. Educația pregătește prin exemple istorice, materiale și abstracte, pentru viață. Deci ea trebuie să trezească dorința de viață, care să fie motorul oricărei activități țelente”

„23 August”

a deschis calea libertății și democrației în Tara Românească, Trăiască România democrată!
Victoria dela „23 August” a deschis drumul desrobirii Ardealului de sub jugul lui Hitler și Horthy. Victoria dela „6 Martie” a realizat unirea Ardealului cu România — Trăiască Ardealul Unit cu România liberă și democratică!
Trăiască M. S. Regele Mihai I și unirea armatei cu poporul!

catorilor lui. Apreciază și aplaudă cu entuziasm hotărârile actualului guvern Petre Groza în ceea ce privește promovarea sistemului de educație și a intereselor slujitorilor școalei, de atâtea ori umflți, atât de neglijati.

Lupta întreprinsă de tineret în România cu scopul de a antrena întregul tineret în marea operă de refacere a țării spre binele întregului popor, de a înlătura ura de răz, neajunsurile născute din exagerate sentimente naționale și profesionale, este sincera. Întâlnind aceeași sinceritate în măsura cât mai largi ale tineretului român, la toate neamurile

conlocuitoare și la cei de peste mare, succesul este neîndoelnic.

Activitatea Tineretului Progresist mărește asigurarea unei existențe mai fericite atât pentru cei de azi cât și pentru cei viitori.

Dacă această activitate nu este țeleasă și apreciată de unii nișici, cum, la un an după descătușarea sub teroarea hitleristă, tineretul este convins că cei ce nu-l înțeleg, sărși prin a-l înțeleg. Cei ce îl privesc cu antipatie, vor sărși să-l iubi. Cei ce stau pasivi și cu templă strgădanile sale cu indiferență vor sărși prin aceea că se vor uni și ei în rândurile lui.

Pagini din frământata istorie a Ardealului

Câteva capitole a „procesului milenar” care — a luat sfârșit —
Ardealul, măr de discordie în trecut, punte
între două popoare în viitor —

de: BELLE PÊTRE

Contestabil: că libertatea, dreptatea, democrația sunt cele mai mari bucurii ale individului și a colectivității, care garantează dezvoltarea normală și progresivă a omenirii spre scopul ei: unirea și solidaritatea universală.

Scopul paginilor îngălbenite ale istoriei Ardealului, vom găsi lupta permanentă pe care locuitorii acestui frământat Ardeal au trebuit să o poarte contra asupririi naționale, exploatării și înfrângerii sociale și pentru libertate și democrație. Istoria Ardealului: o luptă permanentă pentru emanciparea națională și socială, această istorie reamintează spiritul eroic, permanent în Ardeal, de multe ori înfrânt din cauza invidiei și invidiei între luptători și a unei neînțelegeri între popoarele conlocuitoare a Ardealului, exploatare comună și moșierii maghiari și români. Libertatea poporului, independența națională și dreptatea socială sunt prerogativele istorice ale Ardealului, fiind

mai tari și mai trainici decât toate împingerile și decât orice acte artificiale și arbitrare a diplomației interesate. Reacționarii solidari au exploatat în comun poporul român și ungar, care din cauza exploatării nemiloase trăia în beznă și obscurantism, nu a avut posibilități reale de a se ridica politicește pentru a deveni conștient de interesele lui și de forța ce o reprezintă în componența socială a Statului. Sufărințele comune, care nu cunosc neam și lege, a românilor și ungarilor din Ardeal în cursul istoriei i-a solidarizat pentru a lupta cu mai multă eficacitate împotriva exploatării feudale, mului maghiar și a domniei abuzive habsburgice. O privire a desfășurării istorice a acestei provincii confirmă adevărul istoric, că numai uniți toți acei care locuiesc pe același teritoriu și care luptă pentru aceleași idealuri, sunt siguri de victorie și se pot bucura în liniște și libertate de roadele victoriei obținute la un moment dat din istorie.

Luptele comune ale iobagilor români și maghiari

Poporul român și maghiar iobag din Ardeal, împreună au purtat lupte comune asupritorilor. Istoria a înregistrat numeroase lupte comune. Le amintim numai ca argumente: răscoala pentru libertate și libertate a ungarilor și românii din 1457 cunoscută sub numele de răscoala dela Bobalna, în 1512 răscoala de Doja și răscoalele și luptele comune purtate de vajnici eroi și

conducători de popor Horia, Cloșca și Crișan și Avram Iancu.

Luptele neprecupețite a acestora, a dascălilor și cărturarilor poporul românesc care zece de ani au ținut aprinsă făclia dragostei de glia și popor, aceste lupte nu puteau să rămână fără rezultate și făclia acestora nu se putea stinge.

Unelirile reacționarilor și odiosul dictat dela Viena

Lupta și visul acestora s'au realizat în 1918 prin alipirea Ardealului la Patria Mamă, care în mod logic și natural trebuia să aparțină întotdeauna românilor. Din 1918 reacționarii români prin forța politică ce o dețineau în Ardeal, nu au contribuit cât de puțin la înfrângerea popoarelor conlocuitoare Ardeal, ci au căutat în mod conștient și organizat, în numele unui fals naționalism, să învrăjbească poporul român cu cel ungar pentru a putea exista în voe și mai ușor munca acestor și produsele acestei provincii. Pe altă parte reacțiunea feudală maghiară tot timpul n'a renunțat la ideea de dominație și imperialistă, politică de cucerire a imperialiștilor maghiari, conștient în mod acesta la crearea unei alianțe între Statul Ungar și cel român și la înveninarea legăturilor între popoarele conlocuitoare din Ardeal. Revizionismul imperialist maghiar, menținut și susținut de reacțiunea feudală, a fost tot timpul dela 1918 până acum la remorca imperialismului german.

morca cărui era revizionismul fascist maghiar, și cu asentimentul și concursul fasciștilor români, la Viena a clopărit trupul și sufletul Ardealului.

Pentru toate popoarele conlocuitoare din Ardealul de Nord au urmat ani de teroare și abuz. Cetățenii români nevinovați, scoși cu forța din căminele lor și alungați ca vitele peste graniță, crime colective, Sărmaș, Trăznea și Ip. sunt cunoscute tuturor, unde fascismul maghiar a dovedit că este sluga fidelă și imitator perfect a metodelor fasciștilor germani în crime și torturi. Reacțiunea română conducătoare din 1940 dacă ar fi fost cu adevărat patriotă,

imperialismul german din 1933, odată cu instaurarea hitlerismului ca formă de Stat în Germania, a devenit cel mai agresiv și hrăpăreț, provocând războiul criminal. În 1940, anul durerii și lacrimilor poporului Român din cauza imperialismului nazist, la

pentru care interesele patriei și poporului sunt coordonatele vieții și nu simple instrumente de manevrare pentru realizarea intereselor unei minorități exploatoare sau pentru menținerea puterii lor politice, ar fi trebuit să mobilizeze toate forțele democratice a poporului în lupta contra imperialismului germano-ungar. N'au făcut acest act just, deoarece interesele lor și menținerea puterii lor politice erau preocuparea lor primordială.

23 August a deschis drumul Ardealului de Nord spre Patria Mamă

În 23 August 1944, dată epocală în lupta pentru libertate și dreptate a poporului român, fascismul român a fost răsturnat, datorită loviturilor mortale aplicate de glorioasa Armată Roșie forțelor imperialismului nazist la Iași și Căușeni, și datorită colaborării perfecte între Rege, forțele democratice organizate și armate. Prin eșirea noastră din război și încheierea Armistițiului cu U. R. S. S. și Națiunile Unite, acestea au recunoscut din primul moment inexistența și nevala-

Dimpotrivă forțele economice și umane din România au fost puse la dispoziția imperialismului nazist. Fără de ele, fascismul german n'ar fi fost capabil de a prelungi un timp atât de lung războiul criminal și am fi contribuit și noi mai din timpuriu, alături de alte popoare iubitoare de pace și libertate, la înăbușirea forțelor expansioniste naziste.

A urmat o înțelegere perfectă de exploatare și măcel între fasciștii germani, unguri și români în tot cursul războiului pornit împotriva popoarelor mici și împotriva popoarelor din U. R. S. S.

Fascismul român, trădător al istoriei poporului român, al tradițiilor permanente și intereselor celor mai vitale de viitor a neamului românesc, s'a asociat cu imperialismul german, luptând contra aliașilor noștri firești, contra U. R. S. S.-ului și a marilor aliași din Apua.

billitatea monstruosului dictat dela Viena prin care trupul și sufletul Ardealului românesc au fost sfărțecate.

Lupta eroică a Armatei Roșii și Armatei Române pentru desrobirea Ardealului de Nord, n'a fost apredată cum se cuvine de reacționarii din România. Aceștia dela 23 August și până la 6 Martie s'au așezat deacurmezișul eforturilor noastre de război în corporații Ardealului de Nord la Patria-Mamă.

Guvernul Groza readuce țării Ardealul

În loc de unire, de înfrățire și armonie pe care trebuia să le ducem în Ardealul de Nord, ei doreau să mențină haos, dizordine, practicând o teroare care nu era altceva decât continuarea metodelor fasciste. Forțele democratice au dus o luptă zi de zi împotriva acestor reacționari din guvern și la 6 Martie cu ajutorul acestor forțe democratice s'a instalat guvernul de largă concentrare democratică, care reprezintă adevăratele interese ale poporului și garanția că o viață democratică reală va fi înfrățuită.

Numai după câteva zile dela 6 Martie Ardealul de Nord a fost realpătruns românii. Acest act este repararea unei nedreptăți istorice făcută de fasciștii poporului român.

Pentru poporul român realipirea Ardealului este un succes și o dreptate națională, deoarece Ardealul acum este sub suveranitatea națională a Statului Român.

Această realipire este un succes și o dreptate făcută tinerei democrații românești, deoarece prin aceasta s'a re-

cunoscut că noi am intrat pe căsușul natural a dezvoltării progresiste și democratice.

Poporul român, credincios dreptății implacabile a istoriei, n'a pierdut nici un moment credința sa fermă, că dictatul dela Viena va fi anulat și Ardealul va fi liber sub suveranitatea Statului Român, deacum liber și independent.

Pentru toate popoarele conlocuitoare democrația românească prin legiuirile aduse a asigurat o egalitate deplină atât în drepturi, cât și în obligațiuni. Obligația lor morală este de a se folosi nu numai de drepturi, ci de a-și îndeplini în mod loial și conștiincios toate sarcinile pe care un cetățean liber și conștient le are față de Statul care li acordă, li apără și li garantează libertatea și siguranța bunurilor.

Toți ardelenii, indiferent de origine, limbă și religie sunt obligați moralicește de a porni o luptă neînfricățim, împotriva șovinismului și a urei și pentru o pace și o armonie perfectă între toate popoarele conlocuitoare.

Ardealul veșnic al României democratice!

Ardealul este liber. Să contribuim toți cu toate puterile noastre la desfășurarea acestei libertăți în cadrul României libere și independente.

Militarismul imperialist nazist a fost distrus, dar veninul ideologiei naziste

răspândește și acum vrajbă între națiuni.

Recunoștință erolor soldați Sovietici și Români care au luptat și murit pentru desrobirea Ardealului.

Toți, atât românii, cât și ungarii, să

ne curățim propria noastră casă de elementele șoviniste și reacționare, rămășițele fascismului și să ne facem vrednici urmași ai vechilor luptători ardeleni care cu sacrificiul vieții lor ne-au asigurat libertate nouă.

Sub semnul lui „23 August” și „6 Martie” — trăiască
frăția între poporul român și popoarele conlocuitoare!

Traial prizonierilor în Germania și români în Uniunea Sovietică

Mii de prizonieri români au fost schingiuși și omorâți de bestiile hitleriste — Biblioteci, sport și cinema au fost puse la dispoziția prizonierilor în Uniunea Sovietică

— Reportaj de Aurel V-Budău —

Intâmplarea îmi scoate în cale mai zilele trecute — în timp ce mă plimbam prin parcul Eminescu — un fost camarad de miliție, Ser. T. R. Sandu Petran. Natural, nu l-am recunoscut din prima clipă, cu atât mai vârtos, că fostul meu camarad se schimbăse între timp într'un mod de nerecunoscut. Țin minte că ultima dată îl întâlnisem într'o gară mică și pus-tie din apropierea Clujului. De atunci nu mai știam nimic de fostul meu camarad din Batalionul 10 Vânători Munte. Figura i lividă brăzdată cu cute adânci mi-a dat să înțeleg din primul moment că nu a dus-o prea bine în ultimul timp, fapt care m'a determinat să-l invit ca să luăm loc pe o bancă pentru a mai sta de vorbă. Cu greu l-am putut determina totuși ca să vorbească, mai cu seamă că pe o bancă unde ne așezasem luase loc o altă cunoștință de a mea dl. Brădeanu Alexandru. Și numai după

ce am făcut prezentările de rigoare am reușit să-l conving pe Sandu ca să vorbească.

Iată cum începe mărturisirea uluitoare a fostului meu camarad de unitate:

— Îmi vine greu nesfârșit de greu să încep acest roman pe care voi poate nici nu o să-l credeți verosimil. Mă copleșește involuntar durerea când îmi aduc aminte de zilele acelea grozave pe cari le-am trăit dela 8 Ianuarie și până la 23 Maiu 1945 în Germania. Povestea este lungă, mă voi rezuma numai la expunerea câtorva date esențiale pentru a vă lămurii și pe voi, cei care ați avut norocul să nu faceți cunoștință cu adevărata „civilizație” nazistă. Căzusem în mâna nemților cu ocazia unui contractat dat de ei împotriva satului Subotiska (Cehoslovacia), unde erau poziționate noastre la data de 8 Ianuarie 1945.

atribuite din partea prizonierilor români ca: „iadul”, „satul negru” „cimitirul 21 W”, etc., etc. Dar toate aceste suferințe ar fi fost oarecum tolerabile dacă nu s'ar fi ivit la un moment dat epidemia și tifosul exantematic. Păduchii și ploșnițele contaminau întreg lagărul.

Mulți se culcau în zăpadă pentru ca să nu se molipsească. Iar a doua zi erau găsiți înghețați. S-au întâmplat și câteva cazuri de otrăvire, — afară de cele de sinucidere cari se repetau zilnic în rândurile noastre. — Cei cari păreau mai suspecți erau otrăviți, otrava servindu-li-se în mâncare.

Pe la sfârșitul lunii Aprilie rămăsesem în viață din circa 1200 de prizonieri, câți au fost în luna Ianuarie când am intrat eu în lagăr, numai 720 de oameni. Nu am crezut niciodată că voi ajunge să văd oameni cari să mănânce hârtie. Dar acolo am văzut — izbucnește Sandu cu o revoltă în glas tot mai pronunțată. Cartofii cruzi și ceapa erau o mâncare delicioasă și rară acolo.

Un suspin prelung și sfâșietor se ridică din pieptul lui Sandu, ceiace mă face atât pe mine cât și pe Brădeanu, care ascultă stupefiat mărturisirea, să-l întrerupem. Îl rugăm doar să ne povestească epilogul acestor chinuri de neînchipuit din cimitirul 21 W. Stenberg. La cererea noastră Sandu se înseninează subit la față, exclamând entuziasmat:

— 16 Maiu a fost ziua Libertății. Eroicele trupe sovietice ocupă satul

Omul care a văzut iadul

— Seara am fost imbarcat într'o m-sină, care pe un frig de 30 de grade minus m'a purtat timp de trei zile și trei nopți pe unde nu știu, dar știu că locmai a treia seară am ajuns flămând și frânt de oboseală cu oasele înghețate de frig, într'un lărg care prezenta mai degrabă aspectul sinistru al unui auzpiciu.

— Lagărul 21 W. Stenberg Sud-Vest de Frankfurt pe Main.

— Primirea ce mi s'a făcut aici, răstăzi nu mai sunt capabil ca s'o descriu în întregime.

Știu doar că am primit o pachețelă prevăzută cu un număr, anume: 6728, pe care am fost obligat ca s'o port aîdnal de gât.

Promiscuitatea ce domnea în cele

două bărăci cu o lungime totală de circa 200 m. — cari reprezentau lagărul — era de nedescris.

Sute și sute de oameni — prizonieri români, au stat lungiți pe dușumelele murdare, iar a'ții cari nu aveau loc, stăteau în picioare.

Peste tot pereții bărăcilor erau sparti, iar vântul și zăpada intrau printre aceste crăpături în interior cu nemiluita. Sobe erau inexistente deși era un frig din cel mai grozav.

— Lagărul este comandat de un oarecare locot. neamț, anume Ioan Hoffmann, cu care am avut nenorocul să mă întâlnesc adeseori în timpul cât am stat acolo și care bătea crunt prizonierii

Cimitirul devenea tot mai larg

Contemplează cu privirea un punct invizibil fixat în neant câteva clipe și apoi continuă cu un accent straniu în voce:

— Nu primeam mâncare decât de două ori la zi, un fel de ciorbă acră, în care din când în când se nimerea să mai putescă câte o rămășiță de pătrungel sau morcov, ori în cel mai fericit caz câte un cartof zdrobit.

In loc de pâine ni se dădea câte o bucată de dovleac conservat sau un cartof prăjit, zi care nouă ni se părea o adevărată sărbătoare. Bătăile erau nelipsite în fiecare zi și pentru orice fleac.

Favorizați — dacă putem numi favore, accentuiază Sandu cu un timbru brutal în voce — erau numai aceia cari erau în perspectivă de a se înrola combatanți în armata lui Horia Sima, dar din aceștia am avut prea puțini. Munca ce o prestam zilnic, era și mai istovitoare. Plecăm în grupuri de câte 200—300 prizonieri la circa 4 km. de sat, unde lucram câte 10 ore fără întrer-

pere la amenajarea unui aeroport. Mulți se îmbolnăveau, și după câteva zile de chinuri groznice — pentru că asistența medicală era inexistentă — sfârșeau într'un ungher obscur al lagărului sau în zăpadă.

Numărul lor creștea în fiecare zi, cimitirul devenea tot mai larg, tot mai sinistru. Într'un timp, după ce lucrările de amenajare a aeroportului au fost terminate, am fost repartizați pe la locuitorii din sat pentru a le repara casele, gardurile, pentru a le curăța șanțurile și zăpada. Niciodată însă — accentuează Serg. T. R. Sandu Petran cu o durere profundă — nu am primit din partea acestor locuitori nici o bucăciță de pâine. Ceva mai mult încă, veneau să raporteze aproape zilnic că nu se lucrează, iar comandantul ne supunea unor bătăi groznice spunându-ne că azi, mâine ne vine rândul pentru a fi exterminați. Dată fiind teroarea și aspectul sinistru al lagărului, rând pe rând alte și alte denumiri i-au fost

și lagărul este prefăcut în raib, dată cu măreșele primelor flori primăvara am revenit și noi la viață. N'a mai rămas din noi decât te cadavre ambulante, niște specii. Ostașii sovietici ne ajutau cu haine și încălțăminte.

— Două săptămâni am stat sub grijea eroicelor trupe sovietice două săptămâni în cari am fost hrăniți și încălțăminte.

Două umbre, Brădeanu și eu schimbăm priviri de nedumerire. Emne este atât de mare, încât nu putem scoate nicio vorbă. Deabia într'un târziu vocea lui Brădeanu trezește la realitate:

Intr'o altă țară...

— Ți-am ascultat povestea, priene Sandu. Găseșc că ar fi nimerit să fac și eu o mărturisire, pentru și eu am fost prizonier, dar într'altă țară, într'un alt lagăr, într'o țară unde drepturile omului sunt respectate, chiar și atunci când este prizonier: în Uniunea Sovietică.

Iată: în ziua de 23 Noemvrie 1944 ead prizonier din Regimentul 1 și ori în timpul luptelor din Cotululului. Am fost internat în lagărul 165 din Ivanozniskensky. De trei primeam mâncare zilnic, la prânz, seara două feluri, pâine suficientă 15 țigări la zi. În ce privește sport aveam la dispoziție arenă de fotbal de tenis, precum și o bibliotecă mănăscă, reprezentatii cinematografice săptămânale, precum și câte ziar: „Graul Liber”, organul prizonierilor români din Uniunea Sovietică, organ care ne-a ajutat mult ridicarea noastră sufletească.

Ne despărțim fără cuvinte. Fiecare din noi se gândește la cele ce i'ni îndrept agale pași înspre casă privind înapoi cum două umbre pierd în noapte. O bancă albă rămasă în urmă pustie, profilându-se în întuneric ca o mărturie neliniștită mută.

Am rămas și îmi târăsc pașii două frământări în suflet dintr'altă; lumina și întunericul.

Cuceriri muncitorești

Noul contract colectiv al muncitorilor alimentari

Luni după masă, membrii Sindicatului Muncitorilor Alimentari au ținut o ședință în localul Sindicatului. Cu ocazia acestei ședințe au fost dezbătute mai multe probleme, dintre cari și contractul colectiv nou încheiat. Acest contract a fost încheiat pe durată nelimitată cu preaviz de 30 zile, prevăzând următoarele:

Angajările și concedierile se vor face cu consimțământul bărbaților de încredere și a Sindicatului. Durata muncii este de 8 ore în cadrul de 12 ore. Repaus săptămânal de 24 ore, care nu se poate răscumpăra în bani, precum și concediul plătit suportat de patron, atât salariul de bază, cât și remiza, plus costul unui meniu zilnic.

Contractul mai prevede următoarele salarii pentru diferitele categorii de angajați cari fac parte din sindicatul alimentar: director 20 mii lei săptămânal, bucătar șef 75 mii lei lunar, bucătar la restaurantele cl. I-a 55 mii lei lunar, bucătar la restaurantele cl. II-a 45 mii lei lunar, ajutor de bucătar cl. I-a 25.000 lei, iar cl. II-a 20 mii lei lunar. Menajeră 30 mii lei lunar, casieră 30 mii lei lunar, cafegioaică

25 mii lei lunar, canagiu 30 mii lei lunar, vânzătoare de pâine 2000 lei săptămânal plus 15 la sută din consum chelnerii 3000 lei săptămânal plus la sută din consum, servitoarele primi un salariu de cel puțin 15 mii lei lunar. Orele suplimentare până la 8 ore se vor plăti în plus cu un procent de 50 la sută, iar dela 2 ore în sus până la sută. Bacșișul este strict interzis pentru toate categoriile. În caz primire de bacșiș, cel în cauză poartă răspundere și va fi concediat.

Contractul colectiv mai prevede o cașie familiară de 4000 lei lunar pentru fiecare copil și 15 mii lei alocație de scumpete cu salariu fix lunar. Personalul trebuie să se comporte onest și știincios cu clienții și să nu consume băuturi alcoolice în timpul serviciului.

Sub semnul lui „23 August” și „6 Martie” trăiască frățește între poporul român și popoarele conlocuitoare

Reforma agrară și efectele ei în județul Arad

de: **Petre Șimăndan**

Secretarul General al Organizației Frontului Plugarilor din județul Arad

Plugăria sârbătoareste ziua de 23 August 1945 sub semnul înlăptuirii Reformei Agrare. Visul de veacuri al țării, pentru care s'au purtat lupte și au curs valuri de sânge, de a se vedea stăpânii pe pământul pe care ea îl munștea, a putut deveni realitate, numai după ce ziua de 23 August 1945 ne-a liberat din lanțurile robiei hitleriano-tonesciene și ne-a dat putința să plăm din nou pentru dreptate și amant.

Reforma Agrară este actul de cea mai mare dreptate ce s'a făcut în istoria vremurilor muncitorimii de pe goarele noastre. Ea este un model de lege democratică, întocmită de un guvern cu adevărat democratic.

Prin ea se expropriează latifundiile tuturor marilor proprietari, fără nici excepție, până la limita de 50 hectare, nu cum s'a procedat după războiul trecut, când s'au făcut exproprieri după sprânceană, în general rezervându-se proprietarilor întin-de de zeci și sute de mii de hectare, multora, cu trecere și cu rude, s'au lăsat latifundiile neatînse. Tura li s'au dat posibilitate și ajutoa materiale, ca împrumuturi eține pe termene lungi din banii statu-ri, ca să-și refacă moșiile, adecă să scumpe pe preturi de nimic pânturile expropriate.

În același timp țărănia a fost lă-lă pradă speculanților, cămătarilor cărciumarilor.

Sărăcit în timpul războiului, lipsit de vite și unelte de muncă, neajuto-at de nimeni, plugarul în scurt timp fost nevoit să se despartă de pântul cu care a fost împrorietărit, ungând într'o situație mai grea de-ăceia dinaintea Reformei Agra-

pănesc". (art. 1 din lege).

Temeinicia dreptății sociale ce se realizează prin această reformă rezultă și din scopul pe care ea îl urmărește:

- mărirea suprafețelor arabile ale gospodăriilor țărănești existente, cari au mai puțin de 5 ha., și
- creșterea de noi gospodării agricole țărănești individuale pentru muncitorii agricoli fără pământ, (art. 2 din lege).

Toată această operă importantă de aplicare a legii actuale de reformă agrară este dată în mâinile însăși a îndreptățiților la împrorietărire, prin organe alese de ei în mod liber și democratic.

Examinând rezultatele aplicării Reformei Agrare pe care le avem la dispoziție dintr'un sector restrâns — numai din județul nostru — constă-tăm cu mulțumire că s'a ajuns la rez-ultatele vizate de legiuitor atât sub aspect social, cât și procedural.

Deși în termen scurt, mai puțin de 5 luni, de când a apărut legea, lucră-riile de expropriere sunt pe termina-te, până când din reforma agrară trecută și astăzi mai sunt multe cau-ze neterminate pe rolurile instanțe-lor judecătorești.

In județul Arad s'a expropriat de către organele de aplicare a reformei agrare o suprafață de 112.151 jugăre cadastrale teren arabil.

Ținând seama de întinderea totală a terenului arabil în județ este de 298.339 ha., ne putem ușor da seama atât de importanța și amploarea ac-tualei Reforme Agrare cât și de mun-ca ce s'a depus de către Comitetele comunale și de plasă însărcinate cu aplicarea ei.

Această suprafață expropriată s'a distribuit la 25.964 îndreptățiți, lotul maxim fiind 8 jug., iar lotul mediu 4 jug. cad.

Prin Reforma Agrară Trecută s'a expropriat în total o suprafață de nu-mai 91.408 jug. cad. care s'a distri-buit la 35.938 îndreptățiți, lotul ma-xim fiind 5 jug. cad. iar mediu 2,5 jug.

Deci nu numai sub aspectul întin-derii suprafeții totale expropriate, dar și sub mărirea loturilor împăr-șite prezintă mai mare importanță și este mai avantajoasă plugărimii actuala lege de Reformă Agrară.

Dar, pe lângă terenul arabil, prin actuala lege de reformă agrară s'au mai expropriat în jud. Arad: 12.908 gospodării țărănești împreun-d cu toate instalațiile necesare, asu-

pra cărora până în prezent au fost împrorietăriți un număr de 8357, îndreptățiți, din care o mare parte au și fost puși în posesiunea gospodării-lor lor.

5767 bucăți unelte agricole mari și 1923 bucăți vite de muncă care în ma-re parte au fost date în posesiunea celor lipsiți și îndrituiți.

In fine s'au mai expropriat 1461 bucăți diferite mașini agricole și 438 tractoare, cari au trecut în proprie-tatea centrelor de închiriat mașini a-gricole.

Lucrările de aplicare a reformei a-grare încă nu sunt terminate, nici în cea ce privește exproprierile, nici în cea ce privește împrorietărire.

Comitetele de Reformă Agrară lup-tă cu o serie de greutăți pe cari le pun în cale moșierii, toți cei ce cad sub expropriere, precum și anumite persoane interesate numai politicește în problema reformei agrare, prin di-ferite opunerii, contestații, plângeri, reclamații, etc. cari tind în cea mai mare măsură numai la încetinirea lu-crării comisiunilor. Însă Comitetele au dat dovadă de foarte mult tact și lucrând cu pricepere, au reușit să înlăture din calea înlăptuirii refor-mei agrare toate piedicile.

Astăzi, în ziua de 23 August 1945, sârbătoarea eliberării poporului Ro-mân de sub jugul hitlerist și antones-cian, Frontul Plugarilor, care își are înscris încă din 1933 în programul său punctul înlăptuirii reformei a-grare, își propune să mobilizeze toa-te masele plugărești, să dea tot sprin-jinul Comitetele de Reformă Agrară, pentru ca reforma agrară să fie defi-nitivată în așa fel, ca în această toamnă tot pământul expropriat să fie însămantat de către plugarii împrorietăriți.

Un eminent fiu al Aradului — *Literatură* poetul-luptător Mihai Beniuc

de: **GEORGE CIUDAN**

Cu obiectivitate și cu drept cuvânt putem să afirmăm că Aradul a dat țării și neamului pe poetul, pe cântăre-ful și prorocul vremurilor noi, în persoana d-lui Mihai Beniuc.

E o mândrie pentru toți cetățenii Aradului că dl. Mihai Beniuc este fiu al județului nostru. Copil de țaran din comuna Șebis; născut în 20 Noembrie (zodie tristă ca firea lui). Cursurile li-ceale le-a făcut la Arad, cele universi-tare la Cluj. Licențiat în litere și fi-lozofie continuă mai departe studiul de specializare (psihologia) în Ger-mania. A fost asistent la Institutul de psihologie din Cluj.

A debutat la Bilet de Papagal și Universul Literar, colaborează la Abe-cedar și Pagini Literare. A scris trei volume de poezii: „Căntece de Pierz-anțe”, „Căntece noi” și „Poezii”.

Cântecul și plânsul poeziei d-sale sunt mijlocite direct. Lirismul este de o expresie sensibilă. O muzicalitate intimă, tănuțită; tristețea și durerea închinate puternic în intimitatea poe-tului dau poeziei o atmosferă și o nuanță bacoviană. Eminențea afir-măm că dl. Mihai Beniuc este un poet liric-dramatic, cu o structură roman-tică humanistă. E un cântăret al pei-sagiului rustic. Pentru cele lăsat în urmă, amintirea renaște trecutul și astfel îl copleșesc păreri de rău. Nu este însă numai poet al tristețelor per-sonale, născute și trăite într'o lume singulară. În poezia socială este ex-presia celor mulți și necăjiți, e împli-nirea unei prorociri. Vrea o izbăvire a multimii, un răsărit de viață nouă.

Ultimul volum al d-lui Beniuc (Poe-zii) l-a așezat în literatura română acolo unde trebuia, unde merita, pen-

tru talentul calificat pe care-l desve-lesc poeziile d-sale. Academia Româ-nă a premiat cu premiul național de poezie munca și talentul d-sale. Psi-hologia naturală și realitatea dau poe-ziei o deplină obiectivitate.

E un poet netemut. E nesupus. De nimenea nu-i pasă. De o nudă sine-ritate. Cum îl văd alții și ce cred, pu-țin îi pasă:

*Nu-mi bat capul ce-or gândi vecinii,
N'am cosit din holda lor un pai,
Asudând sub ploile luminii,
Numai anii mei îi secerai.*

Comun cu ceilalți în viețuirea coti-diană, nu-și pierde căpătâul minții și pe cele spolie nu pune pret:

*Că am fost și beat din când în când,
Ori de vin, ori de femei, se poate.
Sunt aceea 'n carte scrise toate
Una știu: nu m'am supus la vânt!*

Dl. Beniuc este un îndrăgostit al na-turii, al peisagiului rustic. Iubește glia și neamul ăsta sărac:

*Sunt copilul unui neam sărac,
Bietii români ce scormonesc pământul;*

*Vor să-și facă mai comod mormân-tul.
Tare-mi este neamul ăsta drag.*

Trecutul d-lui Beniuc e duios și trist. Ar vrea ca toată lava munților să topească lumea cea rea, mică la suflet și bolnavă. În el cresc durerile. Suferințele gloanțelor neștiutoare se frământă și clocotesc în sufletul lui. Cătușele trecutului să plesnească și

*Din zările de sânge și de scrum
Ca o minune nouă să răsard
Călare pe Destin,
Omul.*

Dl. Beniuc nu scrie din orgoliu. Da-că soarta l-ar fi pus la coarnele plu-

gului, n'ar fi avut nicio părere de rău:

*Puțin îmi pasă că-s poet vestit,
Tristețea curge'n mine ca un râu,
De rămâncam cu voi la plugării
Ași semăna în loc de vorbe, grâu.*

Mai mult decât atâtea, este un îndră-gostit al satului, al giei. Cireșii din Șebis, livezile, gardurile vechi cu pruni aplecați peste ele, toate sunt în-vederate în poezia patriarhală.

Dl. Beniuc e un desinteresat, puțin îi pasă dacă i-se prăbușește ființa pentru binele neamului și a umanită-ții, nu-i pare rău și știe că din cenușa vieții risipite pe întinsul câmp de lup-tă al progresului are să înflorească frumosul vis de fericire.

Privită total, poezia d-lui Beniuc, pentru literatura română formează o perlă valoroasă. În majoritatea poezii-lor (cele sociale mai cu seamă) e o notă simbolică, care deschide încătu-șarea, curăță drumurile și le liberează.

Poeziile d-lui Beniuc poartă grelele poveri, date de oameni și legile ace-stora. Se chinușe, se târăște, cade, se ridică, merge mai departe, nu dă înlăptuire, perserverează și crede în împlinirea unui crez omenesc și firesc: prăbușește trecutul diabolic și naște o viață nouă și un om nou.

Foștii membri ai **102 SURAI**, detașamentului sunt rugați a se prezenta la întrunire în **Grădina SAVOY** Vineri 24 August ora 7 pentru aniversarea eliberării de sub jugul fascist. 2378

FEMEI, sprijiniți reînălțarea României democratice!
Trăiască femeia muncitoare, țărâna, intelectuală!

I. Moțiu
Postăvărie - Textile
Arad, Piața Avram Iancu Nr. 19
colț cu Strada Meșianu.
Magazin de Încredere

Programul amănunțit al serbărilor de 23 August

Orașul se va trezi în sunetul clopotelor înse de toate bisericile.

Grupuri numeroase de tineri progresiști vor cutreiera orașul cu urări de „23 August“.

Între orele 7-8 se vor oficia Te-Deum-uri în toate bisericile din Arad.

La orele 8.15 dimineața populația strânsă pe Piața Avram Iancu va asculta cuvântările. Pentru diferitele organizațiuni profesionale, culturale și partide politice locul de adunare pe piață va fi indicată prin semne vizibile.

Urmează defilarea în ordinea așezării de pe piață.

- CFR în frunte,
- C. A. M.,
- Tineretul Progresist,
- O. S. P.,
- Armata,
- Micii Meseriași,
- Sind. Comercianți,
- Uniunea Populară Maghiară,
- Apărarea Patriotică,
- Uniunea Patrioților,
- ARLUS,
- Baroul Avocaților,
- Partidul Liberal-Tăgărescian,
- Partidul Național Tărănesc — grupul disident,
- Partidul Social-Democrat,
- Partidul Comunist,
- Sind. Textile,
- Armata,
- Sind. Pielărilor,
- Sind. Artiștilor,
- Sind. Alimentar,
- Sind. Croitorilor,
- U. F. A. R.,
- Frontul Plugarilor,

- Armata,
- Sind. Constructorilor,
- Sind. Lemnarilor,
- Sind. Pera. Casnic,
- Sind. Transportari
- Sind. Salar. Comunali,
- Corpul didactic,
- Sind. Metalo Chimic,
- Sind. Sanitar Igienă,
- Sind. Funct. Particulari,
- Sind. P. T. T.,
- Sind. Arte Grafice,
- Sind. Funct. Publici,
- Sind. Telefoane.

Coloanele vor porni din Piața Avram Iancu, pe Str. Gen. Berthelot, ocolind pe drumul din mijloc a Blvd. Regina Maria până în fața Primăriei.

Defilarea va porni în frunte cu coruri și fanfarele sindicatelor, precum și a muzicii militare. În cursul festivităților se vor căibera un număr mare de porumbei.

După masă: În parcul Eminescu vor funcționa două scene cu un program variat. Vor da concursul: sindicatul artiștilor profesioniști din Arad, cu jazz, acrobații, dansuri, jonglerii și cu un concurs interesant între diferitele orchestre populare compuse din 60 persoane cu 6 primași din care primul obține o diplomă. Sindicatele muncitorești vor debuta cu piese de 1 act, coruri, poezii, dansuri naționale etc.

La dispoziția publicului vor sta bufete bine asortate și cu bere.

Pe lângă celelalte distracții, tineretului îi va sta la dispoziție orchestră de jazz pentru dans.

La Teatru orele 18 Uniunea Patrioților în colaborare cu Apărarea Patriotică, Crucea Roșie și Pionierii va organiza o festivitate cu program bogat, la care își va da contribuția și Teatrul Popular sub direcția d-lui Marincescu.

Seara la orele 21 retragere cu torțe, atât în centru cât și concomitent în toate cartierele orașului.

Geamurile caselor vor fi deschise și luminate.

În fața Primăriei, în regia organizației Uniunii Femeilor Antifaș, este Române, se va proiecta un film în premieră pentru oraș.

Parastas 2375

Cu inima frântă pentru tot restul vieții, Familia Miloș Petru, anunță rudele, prietenii și cunoscuții că Duminecă, 26 August 1945, orele 11 a. m. se va oficia la cimitirul „Pomenirea” parastasul de un an de lacrimi și durere, a scumpului și dragului lor fiu și frate,

Mircea Oct. Miloș

Sublocotenent rez. căzut eroic în fruntea Companiei, în floarea vieții la 23 ani. Mircea dragă, amintirea ta o vom păstra vecinic.

MICA PUBLICITATE

PLAPOME face Glück, Str. Baritru 8, lângă Piața Avram Iancu. 2386

DE VANZARE oglindă cizelată intactă. 1 1/2+1 1/2. Str. Coșbuc 19. Püy. 2385

CASA cu 4 locuințe 606 mtr. pa-trai, grădină mare cu pomi roditori, de vânzare. Str. Sava Raicu 27. Adresa i-vă în Str. Griviței 94, Marcu. 2384

VAND 2 acordeoane cu 80-48 basuri. Arad-Gai, Str. Bisericii 20. 2383

CASA cu 2 camere și grădină, de vânzare la Micalaca-Nouă. Adresa la ziar. 2368

DE VANZARE laminar (Pendelwalswerk-Schuller) 1500 kg. nitcovală de fierar, cazan de călit cu gaz și 2 paturi de aramă pentru copii. Arad, Str. Mocioni 30. 2374

CAUT țesătoare bine pricepute la războaie de mână. Popan, Arad, Str. Vasile Goldiș No. 9. Telefon 23-53. 2382

AGENȚIA HATSCHER bulev. Carol 17 telefon 16-95. (sumele în milioane) 28: centru 2 apartamente. 18: Tribunalului, vilă particulară. 15: Catedralii, colț, 8 apartamente. 5.5: Gării, stradă principală, 3 camere, dependințe, grădină. 724

CAUT spre angajare imediată tehnician dentist, cunoscând perfect toate lucrările de meserie. Adresa la ziar. 2326

DECLAR NUL carnetul de consum CFR 6.283. Reghiș T. Victor. 2381

CARAMIDA de vânzare. Calea Aurel Vlaicu 22. 2377

PIERDUT carnet consum CFR pe numele Ocskay Mihai. Declar nul. 2373

DE VANZARE în hotărul Aradului 70 jugh-cad. pământ cu vilă de locuit, locuințe pt. servitori și grajduri. Frații Burza, Arad. 2372

CASSA DE BANI No. 3 sau 4, căutăm urgent. Economatului „Unitatea”, Str. Av. V. George-scu No. 3. 2379

Articole cosmetice 731

„HORMOREX”
sunt eficiente și de calitate excelentă
In toate nuanțele,
Pudra pentru blond și brun,
champooin pudră baby, ulei de nucă și păr cu miros minunat, rouge în toate nuanțele
Găsiți în toate magazinele mai bune de brânșă.

Mare bal turistic
aranjat de secția turistică Hacoah în cabana 2370
CASOARIA
Plecare cu tramvaiul special Sâmbătă, 25 August a. c. la ora 16. — Lămuriri la firma Textil A. B. C.

Cinema
:ARO:
Telef. 24-45. — Repr. zilnic la 3, 5, 7, de la 9 în grădina. Duminecă la 11 matineu.

Azi, cel mai senzațional film 732
„Echipajul”
cu Annabella, Charles Vanel și J. Murat
Azi ultima zi:
Viziunea de pe lacul mare

Urania
Tel. 12-32. Repr. la 3, 5, 7 și 9. Duminecă și sârb. la 11.30 matineu

Azi, ultima zi 737
Stan și Bran aviatori
In legiunea străină
Două ore de râs fără întrerupere

Cinema
Savoy
Telef. 23-22. Rep. la orele 3, 5, 7 și 9. Duminecă matineu la ora 11

Berlin-San Francisco

Corso
Telefon 23-64. Repr. la 3, 5, 7 și 9. — Duminecă 11, 3, 5, 7 și la orele 9 fix.

Azi, un program dublu 738
Concertul orchestrei de raico din Budapesta, cu Coloman Rozsahegyi
„Farmecul tineretii
cu Simone Simon — Jean Pierre Aumont

Cinema
„ROYAL”
Grădina
Tel. 19-33. Repr. la 3, 5, 7 și 9. Dum. și sărbători la 11.30 3, 5, 7 și 9 fix.

Azi, cel mai frumos film maghiar. 735
KATYI
cu Clara Tolnay — Teodor Bilicsi — Manyi Kiss. — Inscripție românească.

Măsurile pentru asigurarea însămânțării de toamnă

Eri înainte de masă s'a intrunt. Consiliul Politic Județean în ședința săptămânală sub președinția dlui prefect Voștinar Gheorghe. La ședința Consiliului politic județean au fost invitați dl. inginer Gh. Rahoveanu, subdirectorul Camerei de Agricultură, precum și dl. inginer Chiba, conducătorul Căminelor de Mașini Agricole.

În primul rând s'a pus în discuție problema însămânțării de toamnă. Primul a luat cuvântul dl. ing. Rahoveanu, care a arătat că pe suprafața de 125 mii hectare pe care Ministerul a prevăzut-o pentru însămânțările de toamnă cu grâu în județul Arad, datele culese până în prezent, recomăndă din acest an nu va fi suficientă pentru însămânțare.

Dl. Simion, reprezentantul sindicatelor a făcut cunoscut că sindicatele vor continua să ajute țărănimii pentru truca însămânțările de toamnă să se facute.

Dl. Simion din partea Frontului Plugarilor a spus printre altele:

— Să nu ne ascundem în fața realității, ci să privim adevărul pe față. Trebuie să recunoaștem că nu avem în județ grâu suficient pentru însămânțări, iar cantitățile existente trebuie să le păzim cu sfințenie.

Dl. Prudner, secretarul Partidului Comunist, a amintit că Partidul Comunist a fost în fruntea campaniilor duse pentru însămânțările de primăvară și în același loc va fi și în campania de însămânțări de toamnă. A fi însă de dorit ca și celelalte partide și organizațiuni politice să dea același sprijin.

În sensul celor spuse de d. prefect Voștinar Gheorghe, s'a hotărît ca totă cantitatea de grâu, în vederea însămânțării, să fie prăfuită cu un preparat chimic, care va face imposibilă folosirea semințelor în consumul normal la însămânțări. În fiecare comună se va constitui un comitet cu primarul comunei, delegatul agricultorilor, președintele Reformei Agrare și președinții partidelor politice din comună, care să supravegheze mersul însămânțării.

Toți proprietarii din comună sunt obligați de a se aproviziona cu cantitățile necesare însămânțării de toamnă. Se vor emite bilete de bărbă circulaște cu singura condiție ca întreaga cantitate de grâu să fie prăfuită în vederea însămânțării.

Comitetele comunale mai sus amintite sunt obligate de a sta la dispoziția Camerei Agricole și totodată de a supraveghea prăfuirea cantităților de grâu. În reședințele de plăși se vor constitui deasemeni aceste comitete în frunte cu pretorul plășii și inginerul agronom, care vor controla activitatea organelor comunale de felul decurg însămânțării.

Forum
Telef. 20-10. Repr. la 3, 5, 7 și 9 — Duminecă și sărbători la orele 11.30 fix, matineu

Azi, cel mai emoționant spectacol al anului
„Hanul plăcerilor”
cu R. Scott, N. Kelly, C. Romano, Binnie Barnes

Muncitorimea organizată în sindicate luptă pentru redresarea economică a țării

de: ST. I. SIMON

Actul istoric dela 23 August s'a pus capăt unei lungi ere de asupri și de nedreptăți. Masele muncitorești din toate ramurile de activitate până la astăzi erau lipsite de cele mai elementare drepturi. Nu cunoșteau nici măcar munca și iar munca lor și până în noaptea pentru a servi interesele criminale ale clienescienilor intrată în slujba cauzii Hitler. Cea mai mică abatere, mai simplă nesupunere sau neexecutare din partea muncitorilor a celor și normelor inumane impuse de sateliții lui Antonescu, atrăgea după sine carceră și internarea în lagăre de muncă, bătaia și chiar înghițirea muncitorilor.

La ziua de 23 August 1944 a sfârșit lanțurile robiei fasciste, a răsturnat dictatura antonesciană și a deschis calea spre libertate și dreptate pentru muncitori. Din umbra și înfruntul în care au fost ținute de-a rândul, armatele muncitorilor au izbucnit năvalnic spre lumină, spre cultură și spre libertate. Organizați în sindicate profesionale li-

muncitorii din toate ramurile de activitate în acest răstimp de un an și două luni și două zile, prin eforturile depuse, au reușit să realizeze în toate domeniile de viață.

Pe lângă uriașul aport adus în opera de refacere și de reînnoire a țării prin concursurile patriotice de muncă și intensificare a producției organizate în întreaga țară, muncitorimea sindicalizată s'a arătat în bătălia pentru democrația reală a țării. În lupta pentru a pune la cârmă țării guvernul cu caracter democratic Petru Groza, dirijează destinele țării pe linia stabilită prin actul istoric din 23 August 1944, membrii Sindicatelor Unite depun deasemenea eforturi uriașe dintr-un dăruire și chiar viață în întrunirile muncitorești din orașe, cu ocazia manifestărilor față de acest guvern, când sateliții lui Antonescu și Maniu au tras în ei.

Muncitorimea organizată în sindicate a dus o luptă aprigă pentru realizarea istoricele opere a Reformei economice și a luat parte cu toate forțele la bătălia înfrângerii, iar astăzi deasemenea o mână de ajutor în activitatea ei la centrele de muncă agricole.

Dezvoltarea sindicală a luat amploare în toate centrele industriale și comerciale din țară, prezența în comunele mai mari ale țării.

Pe teren politic guvernul Petru Groza, sprijinit de toate forțele democratice din țară, precum și de toate forțele sindicale, a dus o luptă aprigă pentru înfrângerea rezistenței elementelor reacționare, astăzi toate forțele duc aceeași luptă împotriva.

Restaurant „CORVIN” (fost Potcoava), va deschide la ora 2376 la ora 25 August de seară de primul rând. Podgoriene și de Ajud. Muzică de jazz. Lovasberényi și Rosenfeld.

Textil A. B. C. Casa de modă. Bulev. Regele Ferdinand. A-șis de biserica Lutherană.

Între dușmanii poporului, împotriva forțelor negre ale reacțiunii, în frunte cu Maniu și Brătianu, cari s'au coalizată în viața economică, căutând să împiedice pe toate căile cu puțință procesul de redresare a vieții noastre economice. Rezultatele și succesele în luptele de până acum ale mișcării sindicale sunt cheazăle a victoriei în uriașă bătălie economică, deslănțuită de către acei cari se interpun în drumul progresului poporului român.

În actuala perioadă mișcarea sindicală din orașul nostru, care în urma rodniciei activității desfășurate se enumeră printre primele orașe din țară, mobilizează toate forțele cinste din

ACORDUL ECONOMIC CU U. R. S. S.

Economia

Intinderea covârșitoare ce o ocupă U. R. S. S. în complexul Europei și Asiei, îi fixează o poziție de importanță capitală în relațiile economice internaționale, atât prin bogăția resurselor, cât și prin varietatea materiilor prime de care dispune. Cine nesocotește potențialul economic al U. R. S. S. nu face în dauna sa.

După actul dela 23 August, — act epocal în consecințele sale naționale politice și social-economice deopotrivă — era firesc să se caute drumul pentru reluarea raporturilor economice și schimbul de mărfuri între cele două State, iar la 8 Mai 1945, când s'a semnat acordul economic dela Moscova, s'a turnat în formă o reciprocă și largă înțelegere a realităților, o justă apreciere a posibilităților noastre de schimb și cu deosebire perspectivele de cooperare în viitor.

Primele și imediatele efecte ale acestui acord economic pot fi întrezgite și grupate astfel:

- a) se reiau legături de comerț exterior, într'un moment când cu alte State această reluare de raporturi nu se poate face, fie pentru lipsă de transporturi, fie pentru faptul că nu există condițiile normale de finanțare.
- b) se crează condiții favorabile pentru asigurarea și ridicarea produc-

ției textile. Anume conform acordului se vor importa 20.000 tone bumbac pentru nevoile interne, iar alte 20.000 tone pentru prelucrare. Considerând că după părerea specialiștilor, cantitatea ce se importă pentru nevoile interne acoperă aproximativ necesitățile pentru aproape un an, iar cele 20.000 tone ce se importă pentru prelucrare la filaturile din țară se retrimit în U. R. S. S., e evident că ni-se asigură în mod direct măritarea producției și indirect ținerea produselor interne,

c) se acoperă parțial nevoile interne de produse metalurgice, prin importul de 50.000 tone coals, 6.000 tone fontă și 25.000 tone semifabricate și alte aliaje (cositor, ferro-siliciu, ferro-mangan, cupru, etc.), cari cantități însemnează — în momentul încheierii acordului — un prim pas pentru asigurarea refacerii C. F. R. și o garanție că nevoile ardente de produse metalurgice nu vor suferi,

d) se face posibilă exploatarea produselor noastre forestiere, cherestea de brad, de fag, lăzi, apol geamuri, negru de fum, etc., fapt care va înviora efectiv continuarea exploațiilor și va creta un debușeu, într'un moment când comerțul internațional nu le poate absorbi, și când transporturile pe apă și pe uscat sunt încă în carență.

toate părțile sociale și le pune în slujba redresării vieții economice și pentru consolidarea tinerei democrații românești.

În lupta pentru refacerea și reînnoirea țării, clasa muncitoare din toate ramurile de activitate, împreună cu funcționarii și cărturarii din birouri și laboratoare, precum și cu țărânimea de pe întinsul ogoarelor depun eforturi uriașe, pentru ca rănille adânci provocate de războiul hitlerist să fie cât mai curând posibil total vindecate. Nici o jertfă și nici un sacrificiu nu e precupețit pentru binele și propășirea țării noastre și pentru cucerirea unui loc de cinste în mijlocul popoarelor democratice iubitoare de pace și libertate.

de dr. NERVA IERCAN
directorul general al Băncii „Victoria”

Considerând că cercurile autorizate s'au pronunțat hotărât că distribuția mărfurilor ce se importă din U. R. S. S., nu va constitui un monopol, ci va deschide câmp larg de acțiune și inițiativelor particulare dornice a colabora la opera de redresare economică a țării, acordul economic din 8 Mai 1945 dela Moscova, poate fi privit, ca un început plin de promițătoare perspective pentru comerțul nostru exterior și o mai accelerată eșire din izolarea economică în care ne găsim.

Timul ce-a trecut dela încheierea acordului și până la prima aniversare a actului dela 23 August 1944, este insuficient pentru a măsura întreaga valoare și consecințele lui asupra vieții economice, dar ajunge pentru a constata că ne ajută în mod considerabil în opera de acoperire a nevoilor imediate și de refacere generală a țării, precum și de reluare cât mai grabnică și fecundă a comerțului internațional.

Privit sub acest aspect, acordul economic cu U. R. S. S., în începuturile și în evoluția sa viitoare, pe lângă că reprezintă un sprijin serios pentru refacerea noastră, e de bun augur și prezintă speranța unor reale foloase economice pentru economia țării contractante.

Sport

Toate sporturile pentru popor!

Sportul popular - sport de mase

Ne vorbește d. Voitovici, secretarul O.S.P.-ului

Interesându-ne de aproape de activitatea Organizației Sportului Popular din orașul nostru, am căutat să stăm de vorbă cu conducătorii acestei organizații pentru a ne lămurii asupra activității unui an de existență care se încheie la 23 August. Astfel dl. Voitovici, secretar general al O. S. P.-ului ne-a dat următoarele lămuriri:

— Organizația Sportului Popular din Arad arată cu ocazia zilei de 23 August, ziua în care toată suflarea românească a pășit spre progres că nu s'a lăsat mai prejos și că rândurile și apelurile noastre nu au fost scrise în deșert, că au avut ecoul dorit și că terenurile sportive au fost populate de tineri și tinere dornici de a face sport.

— Organizația Sportului Popular va organiza în ziua de 23 August concursuri la care vor lua parte toate secțiile de specialitate și vor concura toate secțiile sportive a sindicatelor, fabricilor, cluburilor și școlilor.

Pentru aceste concursuri O. S. P.-ul va atribui o cupă mare de argint sindicatului, care va concura cu cele mai multe secții sportive și care va

câștiga cele mai multe probe. Deasemenea atribuirem câte o cupă de fiecare specialitate de sport pentru care cupă vor concura toate secțiile sportive a fabricilor și cluburilor de aceeași specialitate. Vom distribui medalii cu inscripția „O. S. P. 23 August” tuturor concurenților care se vor plasa în primele 3 locuri din fiecare ramură sportivă de specialitate. Dacă pentru un sportiv bucuria cea mai mare este „Victoria” câștigată prin propriile lui forțe, pentru noi — acel care ne punem la dispoziția tuturor sportivilor — este alta:

De a face un sport de masă! Masa răspunde cu același elan cu care o cheamă organizatorii. Doar dacă este programul ce va fi dat azi când sute și sute de tineri se vor întrece între ei pentru a primi laurii victoriei și de a fi cât mai des pe teren.

— În acest moment sportul se poate mândri că merge spre scopul dorit, prezentând pentru prima dată într'un număr foarte mare tinere și tineri, hotărâți de a-și face educația corpului

într'un spirit nou, popular, eliminând prejudecățile rasiste din rândurile lor.

— Vrem să deschidem drum liber pentru oricare de a se instrui și a antrena, încât îi permite timpul, căci numai astfel vom putea confirma hotărârit: „toate sporturile pentru popor” — în interesul Patriei.

STEPICI AUREL

Se caută maestri filatori pt. Industria Textilă Arădiană S. A. Arad, cu referințe bune, pricepuți în mașini de scârmanat, flyer și de tors. 719

Se caută două locuințe cu câte una cameră mobilată cu acces la baie. Adresele se vor depune la portarul Industriei Textile Arădane. 720

Opera Apărării Patriotice

Se împlinește un an de când poporul nostru, scuturând lanțurile nazismului a pornit pe calea libertății, prin democrație. Fericită aniversare, ziua de azi este și ziua bilanțului dintr'un an de luptă, zi de zi și muncă neobosită pentru câștigarea victoriei definitive asupra fascismului și instaurarea democrației.

Imediat după 23 August 1944, Apărarea Patriotică și-a intensificat acțiunea de sprijinire a victimelor fascismului, dând primul ajutor miilor de deținuți politici eliberați. Au urmat o serie de acțiuni pentru sprijinirea luptătorilor antifasciști de pe front și din țară.

Prin munca noastră fără odihnă, prin opera de refacere a țării întreprinsă de guvern, trebuie să ștergem cât mai curând dureroasele urme lăsate de anii întunecați de stăpânire nazistă. Toată dragostea față de popor, tot devotamentul, tot elanul și toată experiența câștigată în luptă, trebuie acum unite în efort suprem pentru locuirea acestor răni pricinuite de război.

Asistența copilului, cetățeanul de mâine a țării, este prima poruncă a zilei de azi. Orfanii de pe întreg cuprinsul țării trebuie ajutați de fiecare, căci ei sunt copiii noștri, ai tuturor. Prin căminele de zi, centrele de educare, coloniile de vară și asistența în mijlocul familiei, vom crea cetățenii de mâine, care vor putea să continue munca pentru înălțarea României libere și democratice.

Iar fărâșitorii României de azi, și urmașilor lor, invalizilor, văduvelor de război, trebuie să le arătăm că sacrificiul lor n'a fost zadarnic și că nu sunt uitați: Să le creștem posibilitățile de refacere a vieții, prin centre de reeducare, ateliere și îndrumare în producție.

Zecile de mii de deportați întorși din lagărele groaznice ale morții, în care li tărase bestialitatea nazismului, trebuie să simtă că s'au întors ca oameni liberi într-o țară liberă. Ei trebuie ajutați să-și recupeze locul în societate și să-și creeze un nou rost în viață.

Sinistrații regiunilor distruse de urgența războiului trebuie ajutați să-și repare căminele ruinat. Nici-o familie să nu rămână fără adăpost în iarna care vine.

Succesul acestei uriașe opere de asistență depinde de mobilizarea cât mai largă a maselor. Nimeni nu trebuie să se dea deoparte. Din munca noastră, a tuturor să facem ca în locul suferințelor și lipsurilor să răsară o viață nouă de progres, libertate și bună stare, ștergând toate urmele războiului cumplit, prin care am trecut.

„Totul pentru vindecarea rănilor de război”.

Iată realizările și sarcinile de viitor ale Apărării Patriotice.

Săptămâna „Cărții Ruse”

Cu ocazia împlinirii unui an de la alăturarea României lângă Națiunile Unite, asociația ARLUS, a inițiat Săptămâna „Cărții Ruse” prin deschiderea a două standuri unde se vând cărțile apărute în editura „Cartea Rusă” cu o reducere de 10—15 la sută.

Totodată librăriile din oraș dintr'un înalt sentiment patriotic, vor amenaja vitrinile cât mai artistice, acceptând să vândă cărțile cu același reducere.

Pentru a stimula aranjarea vitrinelor cu cartea rusă în mod cât mai artistic, asociația ARLUS, a instituit 3 premii de 30 mii lei 20 mii lei și 10 mii lei.

Standurile asociației ARLUS, sunt în sala expoziției „Noua ordine a lui Hitler” din Bul. Regina Maria Nr. 12 și în chioșcul amenajat pe corso,

Primirea contingentului „23 August” în Partidul Comunist

După cum am arătat în numărul ziarului nostru de ieri, Marți după amiază în sala mare a Palatului Cultural decorată în mod deosebit de frumos cu portretele generalisimului Stalin, a marelui Lenin precum și a membrilor Comitetului Central al Partidului Comunist, a avut loc într'un cadru festiv primirea unei noi serii de membri în Partidul Comunist „Contingentul 23 August”.

Festivitatea a fost deschisă de dl. Prudner, secretarul Partidului Comunist din România, org. Arad, care a arătat că acești membri de astăzi înainte vor purta titlul de membri ai Partidului Comunist, promoția „23 August”.

Acest titlu — spune mai departe dl. Prudner — se acordă numai elementelor cinstite care vor să muncească, care vor să lupte pentru binele poporului român și pentru propășirea țării noastre.

În continuare a luat cuvântul dl. Petre Belle, care printre altele a spus următoarele:

— Un membru al Partidului Comunist prin munca sa cinstită depusă în toate domeniile de activitate și mai ales în lupta de refacere a țării, trebuie să servească drept exemplu tuturor cetățenilor. Militarismul german a fost distrus, dar mentalitatea fascistă mai dăinuiește încă. Datoria tuturor și îndeosebi a membrilor partidului Comunist, este de a demasca toate elementele fasciste și reacționare care se interpun în drumul spre mai bine al poporului român.

Dl. Petre Belle, adresându-se noilor membri a spus:

Pentru că sunteți contingentul „23 August”, fiecare dintre voi trebuie să fie pătruns de însemnătatea acestui act istoric, care ne-a adus libertatea noastră națională.

— Forțele democratice, prin dărzănia lor în luptă, la 6 Martie a. c. au adus în fruntea țării un guvern cu adevărat democrat. Într'un timp relativ scurt, realizările acestui guvern sunt vaste și multiple în toate dome-

nile. Reacționarii dușmanii ai poporului au căutat să împiedece aceste realizări și astăzi încă caută să facă acest lucru prin sabotajul economic. Datoria noastră a tuturor este de a mobiliza toate forțele poporului român pentru a învinge greutățile în care l-a aruncat războiul hitlerist.

Dl. Apostol Petre din partea Regionalei Banat a Partidului Comunist care a vorbit despre însemnătatea luptei contra speculei și a sabotajului economic.

— Strânși uniți în jurul guvernului, care luptă pentru binele poporului, să fim totdeauna în fruntea luptei pentru refacerea și reînălțarea țării.

A mai vorbit și dl. Kali tot din partea Regionalei Banat, care printre altele a spus:

— Greutățile care stau în fața po-

porului nostru și în fața partidului nostru, sunt mari. Aceste greutăți mai așa le vom putea învinge, decât ne grupăm în jurul guvernului pe Groza.

A elogiat Armata Roșie și Armata Română, care au luptat pentru stăpânirea armatelor naziste cotoptose.

Dl. Cuedan a citit apoi jurământul lui Stalin la moartea lui Lenin, după care au luat cuvântul câțiva membri noi încadrați în sânul Partidului Comunist. Festivitatea a luat sfârșit prin cuvântul dl. Prudner care spus:

— În ajunul zilei de 23 August când se împlinește un an de la eliberarea noastră, avem datoria de a mobiliza toată suflarea acestui oraș pentru a lua parte la munca pentru refacerea economică a acestei regiuni.

INFORMAȚIUNI

SINDICATUL MESERIASILOR PATRONI BLUTIERI, CEASORNICARI, etc. invită pe toți membrii săi, să ia parte la adunarea generală, ce va avea loc Vineri, 24 August 1945, orele 18 d. a. în localul Sindicatului. Prezența membrilor este obligatorie.

D-ra Munteanu Livia și Dl. Tudor Vasile din Arad, vor avea cununia religioasă în ziua de 25 August orele 18 în Bis. Ort. rom. din Vința. 2425

SINDICATUL MESERIASILOR PATRONI PIELARI invită pe toți membrii săi, să ia parte la adunarea generală, care va avea loc Duminecă în ziua de 26 August 1945, orele 10 a. m. în localul Sindicatului. Prezența membrilor este obligatorie.

VERTES RADIO
Atelier de radio și electricitate
Plaja Luther 1.
Telefon: 17-55.

Predau limba engleză individual și în grup. A se adresa între orele 9—11. Sugar Agneta Str. Iosif Vulcan 11. 2371

Pozitia internațională a României

Postul de radio București o comunică astăzi că Vineri, 24 August seara, la orele 20 d. Gheorghe Tătărescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri și ministrul al Afacerilor Străine va rosti o cuvântare la radio despre poziția internațională a României.

Trăiască vitejii ostași ai Armatei Române care se întorc de pe frontul de luptă contra hitlerismului!

Delegația sovietică a sosit la Manila

Ocuparea Japoniei va începe în ziua de 31 August

WASHINGTON. Din Manila se comunică oficial că generalul Mac. Arthur, probabil peste 3 zile va debarca cu trupele sale în Japonia. Semnarea actului de capitulare, va avea loc mai târziu la data de 31 August, pe bordul unui vas de război, în golful Tokio. În primul lot de debarcare vor lua parte 20 mii oameni, cari vor ocupa regiunea Tokio.

Cele mai recente știri sosite din Extremul Orient arată că armata a 5-a japoneză din Kwantung, a capitulat

complet în fața trupelor sovietice.

Din Manila se anunță că delegația sovietică pentru capitularea Japoniei, a sosit în cursul zilei de ieri cu avionul la Manila. Ultimele știri sosite din Korea anunță că trupele sovietice sunt așteptate să intre în Port Artur.

Cartierul general al forțelor britanice din Extremul Orient, anunță că vasele de război britanice, au primit ordin să fie gata pentruca împreună cu vasele americane să intre în golful Tokio în vederea debarcării.

Reparațiuni precise execuț BUSCHI ceasornicari
Strada Bratianu 2,

Oficiul de Aprovizionare de lângă Primăria Municipiului Arad face cunoscut populației că în ziua de 23 August 1945 se va distribui pâine pe bonul Nr. 17 Arad, la 22 August 1945.

Seful Oficiului de Aprovizionare TOTI MESERIASII PATRONI din Arad, sunt rugați a se prezenta la sediul Sindicatului Meseriașilor-Patroni, în ziua de 23 August orele 7,30, pentru a participa la defilare. Prezența este obligatorie.

De Lună la **„SAVOY”**
FILMUL UNGURESC: titluri românești
Romanii unei fete
cu: Agay Iren, Turay Ida, Javor
Cassa deschisă în fiecare zi de la orele 10.

Știri dela economie

Economatul „Unitatea” comunică membrilor:

Începând de Lună, 28 Aug. 1945, tribuirea mărfurilor se efectuează felul următor:

Luni: carnetele dela No. 1—300
Marți: carnetele dela No. 301—600
Miercuri: carnetele dela No. 601—9000.

Joi: carnetele dela No. 901—1200
Vineri: carnetele dela No. 1201—1500

Distribuirea în zilele de mai sus face dimineața dela 8—11 și d. m. la 4—6.



Trăiască „23 August” ziua eliberării noastre de jugul copleșitor nazist

Evenimentele militare cari au precedat actul dela 23 August 1944

Rolul covârșitor al Armatei Roșii eliberatoare — Armata Română a răspuns fără șovăire apelului Regal

de BOGDAN IOAN

Poporul Român sărbătorește azi actul eliberării sale naționale. Rolul hotărâtor la eliberarea României de sub jugul hitlerist l-a avut Armata Roșie. La 20 August 1944, Armata Roșie a spart frontul germano-român în regiunea Iași-Chișinău, a împresurat 12 divizii germane (între Chișinău și Huși) și nimeni nu le și-a deschis drumul spre Moldova. Orică rezistență germană organizată a fost lichidată în câteva zile.

Concomitent cu năvalnica înaintare a trupelor sovietice, care deseneau sat după sat și oraș după oraș, M. S. Regele Mihai I, ascultând de vocea poporului, la apelul forțelor de eliberare, hotărăște arestarea trădătorului Antonescu și a clicii lui prin intermediul unei proclamații la radio, pregătite demersurile din timp ale Partidului Comunist pe lângă factorul instituțional, anunțând țării esirea din război antisovietic și intrarea României în luptă alături de Națiunile Unite pentru recăstigarea libertății și independenței sale, pentru nimicirea războiului hitlerist.

Este necesar să subliniem rolul Armatei Roșii, care a răspuns cu însuflețit apelului M. S. Regelui și a întors împotriva copleșitorilor germani.

Rezumat, în înfăptuirea actului eliberator, rolul principal l-a avut Armata Roșie desrobitoare, care a zdrobit armatele hitleriste și a eliberat teritoriul român, astfel putând forțelor democratice să înlăture clica trădătoare dela cârma țării și să întoarnă armele împotriva copleșitorilor hitleriști. Clicile reacționare din fruntea războiului național-tărănesc și liberă în cap cu Maniu și Brătianu, n'au avut decât să saboteze înfăptuirea actului eliberator și să caute să se lepede de datoria de începere a marelui ofensiv

ve sovietice, la Uman, armata germană era încă puternică și toate mișcările de retragere puteau fi dirijate de către comandamentul german. După terminarea bătăliei de nimicire dela Uman, unde au fost în-



MAREȘALUL MALINOVSKY

tercuite și nimicite mai multe divizii germane, toată armata din sud a intrat în debandadă și n'a mai putut opune rezistență organizată în calea glorioaselor Armate Sovietice și

frontul de Sud s'a deplasat peste Nistru până la Prul și Iași, unde trupele sovietice s'au oprit pentru a se regrupa după o înaintare fulgerătoare de 500 kilometri,

și astfel și nemții au avut posibilitatea să evite catastrofa prin aruncarea în luptă a noii divizii proaspete și zidirea unui sistem de fortificații betonate foarte puternice. Realitatea era însă că frontul era pe teritoriul țării noastre sub Iași.

Tot mai multe voci se ridicau deschis contra regimului lui Antonescu și țara aștepta cu nerăbdare ruperea

legăturilor noastre cu Germania hitleristă și începerea luptei contra nemților.

Liniștea pe frontul dela Iași a durat câteva luni și în acest timp toată lumea aștepta cu înfrigurare desfășurarea evenimentelor viitoare militare și politice, căci țara era convinsă că evenimentele trebuie să urmeze cursul lor în defavoarea nemților. Antonescu și clică lui mai încercau ca prin propagandă mincinoasă să liniștească spiritele și să ridice moralul soldaților, totul era însă în zadar, deoarece realitatea era prezența trupelor sovietice pe Prul și în fața Iașului.

Poporul român era sătul de alianța cu germanii. Se știa că viitoarele operațiuni ale Armatei Sovietice se vor desfășura pe teritoriul țării noastre și toată lumea cunoștea metodele de luptă ale trupelor germane, cari distrug totul în calea lor și urma ca țara să fie prefăcută în ruini.

La 19 August 1944 în zorii zilei Armata Roșie a deslănțuit marea atac pe sectorul dela Iași și în 3 zile de lupte grele frontul germano-român a fost străpuns, 10 divizii germane nimicite și în urma loviturilor aplicate de trupe-

le sovietice, întregul front german de Sud a intrat în debandadă.

Soldații germani și-au părăsit pozițiile, lepădându-se de echipamentul lor și se retrăgeau fiecare pe socoteala lui. Lovitura dată germanilor din Sud a fost așa de bine plănuită și executată încât dezastrul germanilor era desăvârșit. Toate fortificațiile construite cu atâta grijă de nemți, erau sfărâmate și nu mai exista nici o linie germană de apărare. În fața victorioaselor trupe sovietice nu se mai afla rezistență germană organizată, decât numai unități buimăcite și desorganizate.

Chiar și comunicatele germane de război recunoșteau că frontul dela Iași a fost spart, nemții căutau să prezinte situația ca și care se mai poate remedia. În urma acestor lovituri, țara noastră era deschisă în calea trupelor sovietice, cari înaintau cu repeziune spre gurile Dunării și capitala țării. Situația era critică. Armata Roșie înainta fără oprire și trupele germane intrate în debandadă se rostogoleau spre Vest jefuind și ucigând populația. Sate și orașe erau incendiate și devastate de către bestiiile fasciste în retragerea lor.

Soldații noștri, cari căutau să apere avuții cetățenilor, erau împușcați de către unitățile SS. germane.

Ziua de 23 August 1944 a găsit această situație pe fronturi.

Această zi mărească s'a început ca și toate celelalte zile de război, cu comunicate mincinoase ale posturilor noastre de radio, cari încercau să liniștească populația care simțea că trebuie să survină o schimbare.

Evenimentele epocale s'au desfășurat în cursul nopții.

M. S. Regele Mihai I, sprijinit de forțele democratice și de armată, a ordonat arestarea conducătorilor fasciști și în cursul nopții a fost celtită proclamația Regelui.

Această proclamație a fost primită cu nespuse bucurie de întreaga țară. Cu toate că pe teritoriul țării mai erau puternice unități germane, nimeni nu era îngrijorat și toată lumea se pregătea de luptă. Populația țării noastre știa că Armata Roșie se apropie și germanii vor fi izgoniți în cel mai scurt timp din țara noastră. În afară de încrederea în glorioasa Armata Roșie, țara avea încredere în Armata noastră care din primul moment, fără ezitare, a pornit la luptă alături de Armata Roșie pentru nimicirea ultimelor rămășițe ale hoardelor naziste, aflate pe teritoriul țării noastre.

Cu un eroism fără de seamă o mână de soldați români, ajutați de aviația aliată au zdrobit rezistența germană dela Băneasa și Otopeni și astfel capitala țării a fost salvată de ocupația nemtească, care putea să producă tulburări în țară.

A urmat apoi eliberarea regiunilor petrolifere de către bravele trupe ale generalului Constantin Vasiliu-Răscanu actualul ministru de Război. După curățirea teritoriului țării, trupele sovietice și cele române au pornit la ofensivă și în scurt timp Ardealul de Nord a fost eliberat și după câteva luni Germania hitleristă a capitulat fără condiții în fața aliaților.

Glorie eternă vitejilor soldați sovietici, cari au scăpat omenirea de cea mai sângeroasă dictatură din câte a cunoscut omenirea!

Glorie eternă soldaților români cari au căzut pentru eliberarea Patriei noastre de sub jugul hitlerist!

Muncitori, țărani, intelectuali,

muncii cu râvnă pentru refacerea țării!

Trăiască patrioții muncitori ceteriști, petroliști, metalurgiști, minieri, care primii au dat exemplu de mărire a producției!

Trăiască țărănimia care prin munca ei încordată la înșănăntare și acum la strângerea recoltei, asigură țara cu pâine!

Trăiască intelectualitatea democratică care s'a încadrat în munca de refacere a țării!

Industriași și comercianți patrioți încadrați-vă în marcea operă de refacere a țării!

Jos cu sabotajul și specula!

Jos reacțiunea fascistă care caută să împiedice refacerea României!

1026

Trăiască guvernul de concentrare democratică PETRE GROZA Să-l sprijinim din toate puterile noastre!

Economia

In urma recomandărilor dlui ministru Teohari Georgescu

Se vor lua cele mai energice măsuri contra sabotajilor și speculanților din județul Arad

— Se va ridica numărul medicilor din județ — Se modernizează drumul Arad—Săvârșin — Problemele de refacere în județul Arad —

Interview cu d. Voștinar Gheorghe, prefectul județului Arad

Cu privire la problemele județului Arad, colaboratorul nostru a avut o întrevedere cu d. Voștinar Gheorghe, prefectul județului, punându-i câteva întrebări.

Publicăm mai jos întrebările noastre și răspunsurile primite.

— Cum se încadrează munca Prefecturii în planul general de refacere a țării?

— Activitatea ce desfășoară Prefectura Județului, se încadrează în mod fericit în planul de refacere a țării, atât pe plan social, cât și economic, înțelegând să fim mereu între primii pionieri ai muncii pentru redresarea vieții noastre de Stat, în toate domeniile.

— Problema căilor de comunicații din județul Arad?

— În ce privește problema refacerii căilor de comunicație, mare parte din drumurile din județ aparțin Statului și comunelor.

In urma deselor intervenții se am făcut, artera principală ce leagă județul de marile centre din țară, pe porțiunea Săvârșin-Arad, este în curs de completă refacere, dându-i-se un aspect de modernizare.

Pe lângă cota stabilită de Minister, toate lucrările strict necesare se vor putea efectua în măsura în care locuitorii își vor da tributul lor de muncă în prestația pentru refacerea acestor drumuri.

— Care sunt problemele sanitare ale județului?

— În ce privește problemele sanitare, în județul Arad este foarte mare nevoie de făcut în primul rând **trebuie majorat numărul medicilor, cari trebuie să fie adevrați apostoli pentru regenerarea nu numai fizică, dar și sufletească a populației dela sate.**

— Descreșterea natalității în unele părți ale județului (mai ales la șes) și subalimentația în altă parte a județului (la deal), sunt probleme ce-și așteaptă urgent rezolvarea printr-o activitate continuă și intensă a organelor sanitare.

— Cu înțelegerea Ministerului Sănătății, credem că vom putea soluționa aceste cerințe, nu numai favorabil, dar și cât mai urgent posibil.

— Ce hotărâri se vor lua în urma conferinței administrative dela Timișoara?

— În urma recomandărilor făcute de dl. ministru Teohari Georgescu cu ocaziunea conferinței administrative dela Timișoara, în ziua de 14 l. c. se vor lua cele mai energice măsuri contra sabotajilor și speculanților de toate categoriile: economici, politici și financiari.

— Contribuția județului Arad la îndeplinirea Armistițiului?

— Județul Arad se situează în fruntea județelor din țară în ce privește îndeplinirea obligațiilor ce decurg din Convenția de Armistițiu. Populația din județ, în frunte cu Prefectura Județului, a înțeles să facă eforturi maxime, pentru ca clauzele generoase ale Convenției de Armistițiu să fie îndeplinite în cele mai bune condițiuni.

— Aprecierile făcute în această privință de organele competente sunt nu numai măgulitoare pentru județul nostru, dar în același timp, reprezintă o recompensă pentru sacrificiile făcute de arădani și pentru munca depusă de

toate organele administrative din județul nostru, dar în același timp, reprezintă o recompensă pentru sacrificiile făcute de arădani și pentru munca depusă de toate organele administrative din județ.

— Incepând din luna Martie 1945 odată cu schimbările făcute în conducerea țării, s'a înțeles că îndeplinirea condițiilor de armistițiu, este o datorie a noastră de onoare mai mult decât contractuală. Lucrând pe această linie de conduită, s'a ajuns la rezultate foarte bune. Desigur că acestea și sacrificiile locuitorilor din județ, cărora ținem să le exprimăm toată gratitudinea noastră.

Un document din lupta ilegală a Uniunii Patrioților înainte de 23 August 1944

„România Liberă“ din Septembrie 1943: Ce au de răspuns Maniu și Brătianu?...

de: Ion Pîlan, Secretarul General U. P. Arad

Ziua de 23 August, începând cu anul 1944, este sărbătoarea eliberării și descătușării poporului român de sub jugul și tirania odioasă a cotorpitorilor hitleristiți și a slujitorilor lor, de toate spețele și toate categoriile.

Această zi mărească, înseamnă în conștiința poporului român, ruperea lanțurilor robiei dictatoriale legionare și antonesciene, care a sugrumat țara aproape 5 ani de zile.

23 August este simbolul libertății, este începutul sfârșitului durerilor și umilintelor marilor mase populare și momentul istoric crucial spre România democratică, independentă, liberă și fericită.

Intelegerea cotitură istorică — făurită de eroica Armată Rosie eliberatoare, M. S. Regele Mihai I și Armata Română, forțele patriotice și democratice din țară, în rândurile cărora militase și Uniunea Patrioților, — a reușit să prăbusească în mod definitiv întreg sistemul de luptă al frontului balcanic și răsăritean al Germaniei hitleriste.

Uniunea Patrioților, care a aderat încă din luna Septembrie 1941, la fărâșirea acestei zile istorice, activând în ilegalitate, în cele mai grele condițiuni, are astăzi deplina satisfacție că lupta ei n'a fost zadarnică.

În acel timp, Partidul Comunist Român a lansat un manifest, care cerea gruparea forțelor democratice din țară, în vederea realizării următorului program: scoaterea României din războiul nenorocit împotriva U-

niunii Sovietice, înlăturarea lui Antonescu dela conducerea țării, asigurarea drepturilor cetățenești, constituirea unui guvern național democratic, desființarea dictaturii dela Vienna și eliberarea Ardealului.

Adeziunea Uniunii Patrioților la acest program de luptă a fost totală și imediată. Comitetele U. P. a început alături de forțele constructive ale țării, lupta de eliberare.

După rodnică activitate din cursul anului 1942, la începutul anului 1943, a apărut clandestin primul număr din organul de presă și publicitate al U. P.-ului — ziarul „România Liberă“. Cu mari riscuri pentru redactorii lui, acest ziar publică, ceia ce nu publicau ziarele oficiale din aceea vreme.

În numărul din 15 Septembrie 1943, al „României Libere“ apărută în ilegalitate cetim următoarele: „Partidul Comunist a propus

formarea unui comitet național de eliberare din delegații tuturor partidelor democratice, dar Maniu și Brătianu încă n'au răspuns. Interesele poporului român cer să cucerim nelâtarziat pacea și libertatea noastră. Aceasta însă nu se poate face cu memorii. Ce au de răspuns domniile Maniu și Brătianu la propunerea de a constitui Comitetul Național de luptă pentru eliberarea țării, propunere la care a aderat și Uniunea Patrioților: Să răspundă: cu cine merg ei, cu Antonescu și cu Hitler sau cu lupta poporului român și a Națiunilor Unite“.

Acesta este capitalul moral și politic al organizației noastre în pregătirea actului dela 23 August 1944.

Intellectualitatea din Uniunea Patrioților, alături de clasa muncitoare și pătura țărănească, poporul însuși, conștient de menirea istorică pe care o are, și-a făcut din ziua de 23 August, un punct de reper luminos, pe care alături de palmășii țării îl cinstește și îl valorifică pe linia unui naționalism constructiv sprijinind cu toate puterile guvernul poporului dr.

Glorie memoriei președintelui democrat

Franklin Delano Roosevelt

Teatrul Popula

Duminică 26 Aug. la orele 18, joacă după ecrerea generală pe tru ultima oară la Arad, mare succes al teatrului popular „INFINCTUL“ cu dl. Marințescu în mara sa creație secundată de ansamblu format din cele mai bune elemente a echipei române (Iara Ionescu, Al. Ionescu, I. T. Bară, Eliza Varodi, Gh. Pașcu, Fr. Merceanu, și Maria Marin). Sperăm că publicul arădan, nu pierde ocazia să vadă excelentă piesă pe care teatrul nostru popular o joacă cu atâta succes.

Mezei Adalbert

Strada Brătianu 5

Confectionarea, repararea și vânzarea esesornicelor și bijuteriilor. Cumpăr la preț mare aur și argint

Petre Groza în opera de refacere a țării.

Ce fac în acest timp saloanții, buibății, speculanții mizeriei colective a bravelor mase populare și mai ales reacționarii din partidele așa zise torice?

Sabotează, pun piedici democratice în sector economic, exploatând în mod sângeros poporul, nedându-și seama că joacă ultima lor cărăpă pe temeliea țării, aceste mase vor desperate fiind svârcoliri de mână oră a unei situațiuni de clică privilegiată, a cărei cauză este azi, de nitiv pierdută.

23 August este aniversarea biruinței democratice. Este încheierea unui de lupte și succese politice, și totodată manifestarea voinței maselor populare de a înlătura toate obstacolele și greutatețile ce mai stau în fața mării democrației.

Masele populare sărbătoresc istorică, în apoteoza gloriei, iar reacționarii se otrăvesc cu propriul venin.

23 August este ziua libertății, și reconstrucției țării. Sărbătoarea democrației românești.

FRĂȚII APPONYI

Modă bărbătească și magazia de încălțăminte

ARAD,

vis-a-vis de Primărie.

TOTI COMERCIANII APARTINĂTORI „SINDICATULUI COMERCIAL TILOR DIN ARTICOLE DE ÎNCĂLȚĂMÎNTE“ se vor prezenta în mod obligatoriu în ziua de 23 August la ora 7 dimineața la sediul sindicatului Patrioților, Piața Avram Iancu Nr. 21, pentru a participa la serbarea zilei de 23 August 1945.

Dela „23 August“ poporul român a pornit să-și făurească un viitor măreț. Trăiască Uniunea Sovietică care ne-a dat putința să recucerim independența noastră națională și ne ajută la refacerea țării!

Trăiască prietenia veșnică dintre România și Uniunea Sovietică!
Trăiască prietenia dintre poporul român și popoarele vecine!
Sub semnul zilei de „23 August“ înainte spre consolidarea deplină a democrației!